Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Strategisch Plan 2026-2030

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Samenvatting 4

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 6

Hoofdstuk 1

De grote (inter)nationale transities, uitdagingen en kansen 7

1.1 Grote maatschappelijke transities 7
1.2 Internationale concurrentiestrijd Europa 8
1.3 De economische ontwikkeling van onze regio blijft achter 8
1.4 Verbetering brede welvaart noodzakelijk 8
1.5 Groeiende bevolking en Arbeidsmarkt 9

Hoofdstuk 2

Onze rol 11

2.1 The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 11
2.2 Een diversiteit aan activiteiten 12
2.3 Versterking samenwerking binnen en buiten de regio 12
2.4 Strategische slagkracht en impact 12
2.5 Behoefte aan meer regie en inzet 13
2.6 Regionale profilering; Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 13

Hoofdstuk 3

Strategisch Plan 2026-2030 en kritieke succesfactoren 14

3.1 Kritieke Succesfactoren 14

Hoofdstuk 4

Onze opgaven voor 2026-2030 16

Opgave 1 Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken 17
4.1 Investeren in clusters 17
4.2 Cluster Energy 17
4.3 Cluster Health 19
4.4 Cluster High Tech 21
4.5 Strategisch belangrijke thema's 22

Opgave 2 Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap 24
4.6 Betrekken van en samenwerken met mkb 24
4.7 Ondersteuning mkb 24

Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans 25
4.8 Structurele arbeidskrapte in de clusters 25

Opgave 4 Hulpmotor voor de brede welvaart 28
4.9 Leidend principe 28
4.10 Sociale agenda 28

Opgave 5 Versterken publiek-private ecosystemen 30
4.11 Reflectie en actie 30

Hoofdstuk 5

Strategische samenwerkingen 31

Bijlage 1

De rol van The Economic Board in de regio Arnhem-Nijmegen 33

Bijlage 2

Managementsamenvatting 37

Bijlage 3

Gebruikte bronnen 40

Voorwoord

Met genoegen presenteren we u dit Strategisch Plan van The Economic Board 2026-2030. U vindt de inbreng verwerkt van vele stakeholders, overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen uit Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. In dit strategisch plan geven wij uitdrukkelijk prioriteit aan brede welvaart. Want we doen het pas goed als iedereen in onze regio profijt heeft van de economische ontwikkeling. Innovaties die het leven thuis verbeteren, voor bedrijven oplossingen bieden in de energietransitie en het arbeidstekort Economisch blijf onze regio acher bij andere regio's, terwijl we als regio absoluut de potentie hebben om dit voor elkaar te krijgen. Met dit plan gaan we alle aanwezige potentie beter benutten voor iedereen.

Welvaart en welzijn gaan goed samen. Sterker nog, zij zijn afhankelijk van elkaar. Voor de economie zijn mensen nodig en mensen hebben een omgeving nodig die vormt, opleidt en een woning biedt in een groene en leefbare omgeving. In onze regio kan dat, en gelukkig zien we een grote bereidheid en hoge ambitie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen om schouder aan schouder de toekomst vorm te geven voor huidige en toekomstige generaties. Bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden vinden en versterken elkaar. Ook mbo, mkb en wijkorganisaties zijn hierin opgenomen. Wij zijn trots op wat we als triple helix gepresteerd hebben

Intussen hebben wij met onze blik gericht op de drie clusters Energy, High Tech en Health een krachtige economische motor gecreëerd. Die focus blijft de kracht van onze strategie steeds geholpen door Food, Artificial Intelligence, duurzaamheid en Human Capital, die als verbindende rode draad door onze drie clusters lopen.

Wij zijn ervan overtuigd dat onze strategie onder het meerjarenplan bijdraagt aan een krachtige en aantrekkelijke regio. Met een goede toekomst voor alle ondernemers, en met mooie perspectieven voor de inwoners van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, die hier wonen, werken, leren en leven.

Veel inspiratie toegewenst!

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Samenvatting

Ambities en prioriteiten op hoofdlijnen
In het strategisch plan beschrijven we op hoofdlijnen onze ambities en prioriteiten voor de periode van 2026 tot en met 2030. Hier volgt dan jaarlijks de uitvoeringsagenda uit, die we vastleggen in jaarplannen. Zo zorgen we voor een meer houdbare richting voor de lange termijn, terwijl we op korte termijn steeds flexibel kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. Een belangrijk uitgangspunt in de huidige zeer dynamische tijd.

Nationale en internationale context
We kunnen de ontwikkeling van onze regio niet los zien van de (inter)nationale context waarin we ons bevinden. Grote transities en maatschappelijke vraagstukken bieden ons kansen en uitdagingen. Enerzijds hebben we te maken met problemen – zoals netcongestie, tekorten op de arbeidsmarkt, gezondheidsproblemen –, anderzijds kunnen we in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen hiervoor innovatieve oplossingen ontwikkelen en (inter)nationaal in de markt zetten.

De verhevigende concurrentie tussen Europa, de Verenigde Staten en China maakt dat we ook vanuit onze regio opnieuw naar de wereld moeten kijken. Het rapport 'The Future of European Competitiveness' (september 2024) van Draghi is hier een goede leidraad voor. Hij vestigt de aandacht op het belang van verhogen van arbeidsproductiviteit, (valorisatie van) innovaties en van onze Europese waarden (die te relateren zijn aan brede welvaart).

Onze regio presteert economisch minder dan vergelijkbare kennisintensieve, stedelijke regio's in Nederland. Ook de brede welvaart blijft hierdoor achter. Voor de planperiode is het onze missie om onze potentie volledig tot zijn recht te laten komen en iedereen daarvan te laten profiteren. Dat kan door te investeren in (valorisatie van) innovaties, te blijven focussen op drie clusters en brede welvaart centraal te stellen.

De rol van The Economic Board
Op verschillende manieren hebben we ons functioneren geëvalueerd. Daaruit blijkt dat we goede stappen hebben gezet, maar er valt ook nog te verbeteren. Vooral als het gaat om de verdere verduidelijking van onze rol, het nemen van nog meer regie, versterken van de samenwerking binnen de triple helix en verder professionaliseren van de lobby. Ook het beter betrekken van mkb en maatschappelijke organisaties heeft meer aandacht nodig. Deze punten pakken we op in de planperiode binnen de hierna genoemde vijf opgaven.

Vijf opgaven
In onze strategie voor 2026 tot en met 2030 zien we vijf opgaven waar we aan werken om onze regio en de triple helix te versterken:

1. Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken
We blijven focussen op drie clusters: Energy, Health en High Tech (met name semicon), in samenwerking met Food. Het zijn clusters waar we (historisch) al sterk in zijn en die groeikansen bieden. Ook omdat ze bijdragen aan maatschappelijke transities, en zo in onze regio de brede welvaart kunnen versterken. We zien ook drie voor de clusters belangrijke thema's, waar we een actieve rol op pakken: slimme duurzaamheid, AI en arbeidsmarkt.

2. Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap
Het mkb – inclusief startups en scale-ups – is belangrijk voor de innovatiekracht van onze regio. Toch weten we het mkb onvoldoende te verbinden met de triple helix, en helpen we het mkb nog onvoldoende bij hun specifieke vragen rond bijvoorbeeld financiering en arbeidsmarkt. In de planperiode gaan we verschillende initiatieven doorvoeren om het mkb beter te betrekken en ondersteunen.

3. Arbeidsmarkt in balans

De vraag naar personeel – zowel mbo als hbo/wo – blijft de komende jaren groot, en dat geldt nog meer voor de drie clusters waar we in onze strategie op focussen. Voor de planperiode zetten we in onze strategie in op één samenhangend, meerjarig publiek-privaat arbeidsmarktprogramma. Wij hebben daarbij de regie op de uitvoering van het Human Capital Akkoord gekregen. Centraal hierbij staan drie speerpunten: een leven lang ontwikkelen voor iedereen, aantrekken en behoud talent en onbenut arbeidspotentieel.

4. Hulpmotor voor brede welvaart

Bij al onze inzet in de drie clusters moet brede welvaart het leidende principe zijn. Dat betekent dat we innoveren voor maatschappelijke vraagstukken, en de innovaties in onze regio inzetten en voor onze regio laten renderen. Naast de economische agenda wil The Economic Board werken aan een sociale agenda. De investeringsagenda van de provincie, GMR en The Economic Board willen we meer strategisch laden als middel om te investeren in brede welvaart.

5. Instrumenten voor publiek-private ecosystemen

De triple helix samenwerking heeft haar waarde bewezen. Toch kan Lifeport Regio Arnhem Nijmegen hier nog meer uit halen. We willen onze lobby verder professionaliseren om de regio nog steviger op de kaart te zetten. Daarvoor stellen we ook een internationale strategie op. Verder willen we mkb en maatschappelijke organisaties steviger verbinden met de triple helix. Ook zien we dat de triple helix meer is gaan verwachten van onze inzet. We willen daarom onze regiekracht versterken.

Samenwerkingen

Zowel binnen als buiten de triple helix zien we de behoefte om samenwerkingen te intensiveren. Daarbij is het wel belangrijk dat de rolverdeling in de samenwerking met gemeenten, provincie en GMR duidelijk(er) is. Daar willen we de komende planperiode aan werken. Interregionaal en internationaal liggen er goede kansen om verbanden aan te gaan gericht op innovatie.

Financiering

De uitgangspunten voor de meerjarenbegroting zijn toegevoegd als bijlage bij dit plan. The Economic Board ontvangt financiering via inwonersbijdragen van gemeenten, in kind en cash bijdragen van partners én subsidies voor specifieke opgaven, programma's en projecten. Voor de inwonerbijdragen stellen we – naast de in 2025 doorgevoerde indexering – geen verhoging voor, gezien de financiële situatie van gemeenten. We verwachten wel extra bijdragen te ontvangen van partners (zoals bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen). We verwachten geen wijziging in de verhouding organisatiekosten (16%) en kosten voor projecten en programma's (84%). We voorzien een uitbreiding met 4 fte voor ons bureau. Dit om te voldoen aan het toenemende beroep dat wordt gedaan op The Economic Board.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Alleen samen lopen we voorop

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, gelegen tussen de Randstad en het Ruhrgebied, combineert natuurlijke schoonheid met een hoge levenskwaliteit. Arnhem en Nijmegen, dicht bij elkaar en omgeven door bossen, rivieren en heuvels, bieden een unieke mix van groen en stad. Met ruim 800.000 inwoners genieten we van iconische natuurgebieden zoals Nationaal Park Veluwezoom, de Ooijpolder en de Hatertse Vennen. Historie speelt hier ook een grote rol. Van oudsher centraal gelegen aan de belangrijkste handelsroutes, of het nu gaat om de zijdehandel of als onderdeel en noordgrens van het Romeinse Rijk. Met levendige binnensteden, culturele hotspots, topattracties en evenementen trekt onze regio jaarlijks een breed publiek.

De regio blinkt uit in duurzaamheid en innovatie, met de sectoren Energy, Health en High Tech als economische speerpunten. Deze clusters zijn historisch gegroeid. Onze regio ademt van oudsher energie met grote partijen als TenneT, Alliander, KEMA en DNV. Het High Tech cluster is breed vertegenwoordigd en is organisch gegroeid uit onder meer de baanbrekende Philips semicon activiteiten en uit innovaties die in Nijmegen 70 jaar geleden de basis hebben gelegd voor wereldspelers als NXP, Ampleon, Besi en Nexperia. In Health hebben wij een concentratie van gerenommeerde zorg- en onderzoeksinstellingen, versterkt door onder meer de aanwezigheid van het sportcentrum Papendal.

Vraagstukken als de klimaatverandering, energietransitie en verbeteren van de brede welvaart zijn te groot om individueel en los van elkaar op te lossen. Samen kunnen we meer. Ondernemers én onderwijsinstellingen én onderzoeksinstituten én overheden mét elkaar. En met de meer dan 800.000 inwoners in onze regio. De vooruitgang die we gezamenlijk creëren is toegankelijk, innovatief en duurzaam voor iedereen. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is dé innovatie hub met als inzet het verbeteren van de brede welvaart en een duurzame & vitale samenleving.

Hoofdstuk 1

De grote (inter)nationale transities, uitdagingen en kansen

1.1 Grote maatschappelijke transities

We leven in een tijdperk van grote maatschappelijke transities – internationaal, nationaal én regionaal. Denk aan transities op het gebied van energie, grondstoffen, eiwit, water, zorg, digitalisering en arbeidsmarkt. De periode 2026–2030 lijkt hierin een sleutelperiode te worden. Voor Lifeport Regio Arnhem Nijmegen heeft dit twee implicaties.

Aan de ene kant moet de regio deze transities zelf succesvol zien te doorlopen en hebben we last van de achterliggende problemen (denk aan netcongestie). Aan de andere kant bieden de achterliggende vraagstukken ook veel kansen om met innovaties bij te dragen aan de oplossingen én onze regio zo economisch te versterken. Onze clusters Energy en Health sluiten hier direct op aan, terwijl High Tech in brede zin veel oplossingen kan aandragen voor de maatschappelijke vraagstukken. Zo kan innovatie in het cluster Energy helpen de netcongestieproblemen voor onze regio op te lossen en tegelijk producten en diensten opleveren die goed commercieel in de markt te zetten zijn.

De maatschappelijke transities leiden ook tot Europees beleid en regelgeving, waar we in de komende periode meer en meer mee te maken krijgen. Voorbeelden daarvan zijn wetgeving gericht op meer strategische autonomie, zoals de EU Chips Act en de Green Deal voor investeringen in een Hydrogen Valley. Voorbeelden die beide onze ondernemers kunnen stimuleren. Op het vlak van duurzaamheid gebeurt er meer, denk aan de EU-taxonomie, een belangrijk instrument voor markttransparantie in duurzaamheid. Of ETS2, een nieuw systeem voor emissiehandel, gericht op CO_2-emissies van de gebouwde omgeving, transport en andere sectoren. CSRD-reporting is voor grote ondernemingen inmiddels een realiteit.

1.2 Internationale concurrentiestrijd Europa

De economische concurrentie tussen Europa, de Verenigde Staten en China verhevigt de komende planperiode. Draghi stelt in zijn rapport 'The Future of European Competitiveness' (september 2024) dat Europa daarbij een grote uitdaging heeft: voor het eerst moeten we economische groei realiseren met een krimpende bevolking. Hij benadrukt dat Europa daarom moet werken aan een hogere productiviteit. Er is ook een radicale verandering nodig om de innovatiekloof met de VS en China te dichten, vooral in geavanceerde technologieën. Met name de valorisatiefase van innovaties is een probleem. Daarnaast ziet hij een groeikans in schone technologieën.

Draghi noemt het een existentiële uitdaging om de fundamentele Europese waarden te behouden. Juist deze waarden – welvaart, gelijkheid, vrijheid, vrede en democratie in een duurzame omgeving –, die je als fundament onder brede welvaart kunt zien, beschouwt Draghi als belangrijke wapens in de concurrentie, inclusief kansen voor onderwijs en goede banen voor iedereen gedurende het hele leven. Voor onze regio bevestigen de conclusies van Draghi het belang van inzet op en investeren in (valorisatie van) innovatie, de focus op de drie clusters en een kanteling in aandacht naar brede welvaart.

De keuze om met onze programma's en projecten te focussen op de clusters Energy, Health en High Tech sluit goed aan bij zowel de nationale als Europese economische agenda en de vraag economische activiteiten te richten op maatschappelijke opgaven en transities. Voor de drie clusters is de integratie met thema's als Food, AI, digitalisering, arbeidsmarkt en slimme duurzaamheid essentieel.

1.3 De economische ontwikkeling van onze regio blijft achter

Kijkend naar de economische ontwikkeling van onze regio zien we dat deze een sterke correlatie heeft met de nationale economie. Maar hij blijft achter bij die van vergelijkbare kennisintensieve, stedelijke regio's, die op landelijk niveau vaak een trekkende rol hebben gekregen. Gemiddeld groeien bedrijven in onze regio ook minder hard dan vergelijkbare bedrijven. Terwijl veel ingrediënten voor succes aanwezig zijn, lijkt het dat de regio zich te weinig heeft kunnen vernieuwen en te weinig nieuwe economische activiteit heeft ontwikkeld.
Een belemmerende factor voor de economische ontwikkeling is de beperkte beschikbaarheid van talent. Halverwege 2022 was er in de regio volgens de GMR Monitor gemiddeld maar één werkzoekende per vijf beschikbare banen. De krapte op de arbeidsmarkt nam weliswaar recent iets af, maar toch blijft de krapte de komende vijftien tot twintig jaar structureel. De krapte neemt vooral toe in health, techniek en digitale sectoren. Daarnaast verdwijnen bepaalde type banen, terwijl er ook nieuwe ontstaan.

1.4 Verbetering brede welvaart noodzakelijk

Zoals ook het rapport van Draghi laat zien, is brede welvaart niet alleen een mooi sociaal perspectief. Het is ook een harde noodzaak geworden om economische ontwikkeling mogelijk te maken. Het één kan niet zonder het ander. Maar in de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen vertaalt economische groei zich niet evenredig in brede welvaart. Onze brede welvaart blijft ook iets achter ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Werken aan brede welvaart vereist investeringen, bijvoorbeeld in woningbouw, groen, voorzieningen en arbeidsmarkt.

Brede welvaart is een existentieel thema geworden, waar The Economic Board ook vol aan wil bijdragen. Het is het leidende principe dat richting geeft aan onze strategische economische agenda. Tegelijkertijd kunnen we vanuit de clusters ontwikkelde oplossingen in onze regio inzetten en in de praktijk toetsen.

1.5 Groeiende bevolking en arbeidsmarkt

Een belangrijk maatschappelijk thema is de groei en samenstelling van de bevolking: de komende 25 jaar wordt een groei van 7% verwacht voor onze regio. Iets meer dan landelijk. Tegelijk zijn we ook een vergrijzende regio, waardoor de beroepsbevolking krimpt. Terwijl in de clusters Energy en High Tech er wel 25.000 banen bijkomen (deels vervangingsvraag). Dat maakt dat wij net als aanpalende regio's nationaal én internationaal talent hard nodig hebben. Oplossen van dit vraagstuk is een cruciale factor voor de toekomst van onze regio en daarvoor zijn samenwerking en een inclusieve regio nodig. Met inzet in twee richtingen: uitvoering van het Human Capital Akkoord én de ontwikkeling van arbeidsproductiviteit verhogende innovaties in de clusters.

Nog een belangrijke ontwikkeling is de groei van het aandeel éénpersoons-huishoudens van 38,6% naar 41,7% over de periode 2011-2023. Deze groei van de bevolking en meer eenpersoonshuishoudens legt een extra druk op de woningmarkt. In het NOVEX-gebied, regio Arnhem, Nijmegen, Ede en Wageningen, moeten tot 2030 dan ook 100.000 woningen worden bijgebouwd.

Onbenut potentieel

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is een regio met veel onbenut potentieel. Onze regio blijft daardoor achter bij vergelijkbare stedelijke, innovatieve regio's. Door een goede triple helix samenwerking kunnen we de potentie wél ontsluiten. Niet alleen ten gunste van de economie en ondernemers. Juist voor alle inwoners van de regio, waar op dit moment de brede welvaart afneemt. Voor The Economic Board zien wij voor de komende periode het als onze missie om de potentie van onze regio – zoals het complete onderwijsaanbod op alle niveaus, de keur aan koplopers in topsectoren én een fijn leefklimaat – volledig tot zijn recht te laten komen en iedereen daarvan te laten profiteren.

SWOT-analyse / The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

Samengevat zien wij in onze regio sterke en zwakke punten, met kansen en bedreigingen.

Sterktes (strengths)	Zwaktes (weaknesses)
Geografische ligging: Strategisch knooppunt tussen de Noordzee, Randstad en het Ruhrgebied, met mooie natuur en goede infrastructuur.	**Arbeidsmarktkrapte:** Structureel tekort aan gekwalificeerd personeel, vooral in techniek en zorg.
Innovatieclusters: Sterke focus op Energy, Health en High Tech. Met bewezen successen en historisch gegroeide sterktes.	**Beperkte economische groei:** De regio loopt achter op vergelijkbare kennisintensieve stedelijke regio's.
Triple helix-samenwerking: Effectieve samenwerking tussen bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden.	**Gefragmenteerd speelveld:** Gebrek aan duidelijkheid in taakverdeling binnen de triple helix leidt tot inefficiëntie.
Internationale focus: Initiatieven zoals de EU Chips Act en waterstofinfrastructuur bieden een concurrentievoordeel.	**MKB-betrokkenheid:** ondanks dat er een start is gemaakt met kennisdeling, is er te geringe ondersteuning van MKB-bedrijven binnen het ecosysteem.
Regio-specifieke expertise: Leidende rol in deelgebieden als AI, waterstoftechnologie en packaging (chips).	**Financieringsbeperkingen:** Huidige middelen zijn ontoereikend voor ambitieuze doelen.

Kansen (opportunities)	Bedreigingen (threats)
Europese programma's en fondsen: Mogelijkheden om te profiteren van Horizon Europe en Interreg.	**Internationale concurrentie:** Groeiende kloof met de Verenigde Staten en China in geavanceerde technologieën.
Nieuwe technologieën: Groeikansen in energieopslag, AI en duurzame technologieën zoals waterstof.	**Netcongestie:** Beperkingen in energie-infrastructuur die transities kunnen vertragen.
Groeiende regionale bevolking: Potentieel voor het aantrekken en behouden van jong talent.	**Demografische uitdagingen:** Vergrijzing en een krimpende beroepsbevolking beperken groei op lange termijn.
Living labs en pilots: Mogelijkheden om innovaties te testen en te implementeren in regionale projecten.	**Regelgeving:** Complexiteit en stringente EU-vereisten, zoals de EU-taxonomie en CSRD, kunnen obstakels vormen.
Internationale partnerships: Samenwerkingen met aangrenzende regio's en landen, zoals Duitsland en Europese netwerken.	**Onvoldoende middelen:** Onzekerheid rond financiering kan ambitie en uitvoering van projecten belemmeren.

Hoofdstuk 2

Onze rol

“De regio Arnhem-Nijmegen staat economisch voor grote opgaven. De energietransitie en circulaire economie, het zal niet vanzelf gaan. Daarom is de samenwerking in The Economic Board tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden zo belangrijk. Want er liggen grote kansen, en er is veel kennis en innovatiekracht voor AI, chipproductie, energiesystemen en gezondheidszorg. Ik zet me graag samen met The Economic Board in om gericht te investeren in maatschappelijke en economische impact. Samen zetten we de schouders onder onze economie.”

Helga Witjes
Gedeputeerde provincie Gelderland,
Lid The Economic Board

2.1 The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen is acht jaar geleden opgericht en heeft binnen het triple helix ecosysteem van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen een adviserende, verbindende, aanjagende en regisserende rol. De organisatie van The Economic Board bestaat uit een Board van 18 topbestuurders van bedrijven, kennisinstellingen en overheden én een projectbureau. Gezamenlijk werken we met onze partners aan het versterken van verbindingen in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen – met nadruk op samenwerking binnen de triple helix – en verbeteren van de brede welvaart. The Economic Board werkt vanuit een strategische economische agenda, voor de regio en met de regio. Wij hebben een leidende rol bij het bepalen van deze strategische agenda. De agenda is breed opgezet en gedurfd, met een focus

op de clusters Energy, Health en High Tech. Clusters die niet alleen essentieel zijn voor economische groei, maar ook voor onze toekomst en het creëren van een duurzame en inclusieve maatschappij. Verder initiëren en drijven wij vanuit deze clusters strategische programma's en projecten rondom food en pharma, in nauwe samenwerking met clusters in andere regio's.

2.2 Een diversiteit aan activiteiten

Onze rol gaat verder dan het signaleren van kansen en uitdagingen en het bepalen van de strategische economische agenda. Wij ontwikkelen proactief plannen, stimuleren en verbinden initiatieven en maken met onze partners de vertaalslag naar concrete programma's en projecten. Waar geen duidelijke eigenaar is, nemen wij de regie om projecten op gang te helpen, totdat ze kunnen worden overgedragen aan andere organisaties. Ook wanneer zich binnen onze strategische agenda acute kansen en uitdagingen voordoen, pakken wij – wanneer opportuun – de regie om ons hier samen met de triple helix partners voor te organiseren. Als bepaalde programma's of projecten niet naar verwachting verlopen, stappen wij in om barrières weg te nemen en de voortgang te versnellen. Samen met onze partners organiseren en monitoren wij onze initiatieven, programma's en projecten zorgvuldig om een succesvolle en impactvolle uitvoering door onze partners te borgen. Ook identificeren en organiseren we de voor onze strategie relevante thema's en randvoorwaarden. En spelen we een actieve rol in de regionale lobbyagenda en de positionering van het regionale merk Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

2.3 Versterking samenwerking binnen en buiten de regio

In de afgelopen jaren heeft The Economic Board met haar partners de samenwerking in de triple helix van de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen weten te versterken. Daardoor is de afstemming over doelen en belangen verbeterd en is er meer focus. Dit is ook bevestigd in interviews met partijen in de triple helix (evaluatieonderzoek The Economic Board najaar 2024). Daarnaast heeft The Economic Board gewerkt aan een grotere zichtbaarheid in én samenwerking met Den Haag. Dit heeft geholpen om vanuit samenwerkingsverbanden belangrijke financiering en projecten binnen te halen, zoals de Regio Deal en onze bijdrage aan het Nationaal Versterkingsplan Microchip-Talent ('Beethoven'). De mkb-sector is dichter bij The Economic Board gebracht door deze projecten, frequente bijeenkomsten en betere communicatie met lokale bedrijven. Ook provincie en gemeenten ervaren volgens het eindrapport 'Kwalitatief evaluatieonderzoek The Economic Board' een meer proactieve aanpak en zijn meer betrokken bij de strategische doelstellingen. De evaluatie benoemt ook enkele kansen en aanbevelingen die wij mee zullen nemen in onze plannen, zoals betere aansluiting mkb, versterking (inter)nationale lobby, meer aandacht voor brede welvaart vanuit economie en innovaties, optimalere integrale afstemming tussen regionale economische doelstellingen van The Economic Board en de lokale prioriteiten van gemeenten én verbeteren samenwerking overheid met bedrijfsleven en onderwijs.

De strategische ligging dichtbij de grensregio met Duitsland biedt unieke kansen voor samenwerking op het gebied van arbeidsmarkt, zorginnovatie en duurzame technologieën in de energietransitie. In dit kader is een sterke samenwerking met Euregio Rijn-Waal van grote meerwaarde. Door kennis en middelen te bundelen, kunnen we grensoverschrijdende uitdagingen aanpakken en innovatieve oplossingen ontwikkelen.

2.4 Strategische slagkracht en impact

De versterkte positie van The Economic Board in de triple helix samenwerking zien we ook terug in het toenemend aantal strategische onderwerpen waar we op worden ingezet en waar we gevraagd worden de regie te nemen. Zo leiden of ondersteunen we initiatieven als de Regio Deal, het Human Capital Akkoord, onze regionale bijdrage aan het Nationaal Versterkingsplan van Microchip-talent (Beethoven) en de oprichting van het European Center for Flexible Energy Solutions. Hierbij werken we nauw samen met provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, kennisinstellingen en uitvoeringspartners als Connectr, Briskr, Lifeport@ en Oost NL. Wij voorzien dus in een behoefte aan meer regie en lange termijn strategie. Dit past bij een triple helix organisatie. The Economic Board kan snel schakelen en besluiten nemen door korte lijnen.

2.5 Behoefte aan meer regie en inzet

We hebben grote stappen vooruitgezet. Toch zijn we nog niet in de positie die we willen. Volgens het recentste Rabobank Lifeport rapport is er nog te veel fragmentatie en te weinig gerichte samenwerking binnen de triple helix. Ook behoeft de rolverdeling tussen The Economic Board en andere partijen meer duidelijkheid. Mede daardoor blijven projecten soms te lang in de planningsfase en komen ze niet (snel genoeg) tot implementatie. Er is mede daarom een sterke behoefte aan meer samenhang, met een duidelijk onderschreven gezamenlijke agenda, heldere rolverdeling en integrale aanpak. Hoewel we die weg al zijn ingeslagen, is er dus duidelijk ruimte voor en behoefte aan nog meer regie en inzet om de triple helix in haar kracht te zetten. Dit is dan ook één van onze speerpunten voor de komende jaren.

2.6 Regionale profilering: Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

In 2021 kwam het Rabobankrapport 'Samen bouwen aan een economisch sterk Lifeport' uit. Het schetste een beeld van achterblijvende brede welvaart in de regio. Om hier iets aan te doen, luidde de aanbeveling in het rapport, moeten we stevig inzetten op regionaal samenwerken in één ecosysteem: Lifeport. Dit advies werd overgenomen in het Bestuursakkoord dat provincie Gelderland, de Groene Metropoolregio en The Economic Board sloten in 2022. Medio 2023 heeft The Economic Board besloten om de naam aan te scherpen naar: Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. The Economic Board zet zich in om de merkidentiteit te versterken, in samenhang met andere initiatieven en profileringen, zodat onze regio nationaal en internationaal beter op de kaart komt. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is dus niet alleen een regionale aanduiding, het is bovenal een netwerk van ondernemers, onderwijsinstellingen, onderzoeksinstituten, 17 gemeenten en provincie in de regio Arnhem-Nijmegen. Een netwerk dat proactief de samenwerking zoekt, zowel binnen als buiten onze regio, om verbindingen te realiseren die onze impact vergroten.

Hoofdstuk 3

Strategisch Plan 2026-2030 en kritieke succesfactoren

In de voorgaande hoofdstukken beschreven we de context waarin dit strategisch plan is opgesteld, en onze eigen rol als The Economic Board. De navolgende hoofdstukken vormen de kern van het Strategisch Plan 2026-2030. Ze geven onze visie weer op hoe we Lifeport Regio Arnhem Nijmegen verder economisch kunnen laten groeien, met brede welvaart als leidraad. In dit hoofdstuk gaan we nog verder in op enkele factoren die volgens ons cruciaal zijn voor het realiseren van onze ambities in de planperiode.

Belangrijk is het besef dat dit strategisch plan de ambities op hoofdlijnen weergeeft. De gedetailleerde uitwerking van deze ambities in concrete acties vindt onder meer plaats in onze jaarplannen.

3.1 Kritieke Succesfactoren

3.1.1 Heldere rol- en taakverdeling in de triple helix

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat samenwerken essentieel is, maar de rolverdeling tussen The Economic Board, de Groene Metropoolregio en andere partijen niet altijd duidelijk is. Dit leidt tot overlap, inefficiënties en mogelijk een gebrek aan focus. Daarom hebben we afgelopen jaar een gedetailleerde rolverdeling en governance-model gecreëerd om taken en verantwoordelijkheden te verduidelijken. Dit komt de besluitvorming, snelheid en resultaat ten goede. In deze governance opzet hebben we een integrale programmatische aanpak opgezet, met duidelijke doelen, tijdslijnen en verantwoordelijken om projecten sneller te operationaliseren. Deze aspecten zijn in een dashboard gezet en altijd op te vragen, en ze worden gebruikt om onze inspanningen te monitoren. In dit dashboard definiëren we SMART-doelen (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden) voor elke strategische pijler en rapporteren we regelmatig over voortgang.

3.1.2 Aanpak arbeidsmarktkrapte als structureel knelpunt

Het plan erkent de structurele krapte op de arbeidsmarkt, maar we bieden ook concrete strategieën om dit op korte termijn aan te pakken. We sturen op inzet die schaalbaar is en waarmee we bestaande arbeidsmarktprogramma's kunnen versnellen. We stellen concrete doelstellingen voor talentbehoud, internationalisering en zij-instroom.

3.1.3 Betrokkenheid van mkb en maatschappelijke partners

We hebben geconstateerd dat het mkb onvoldoende is geïntegreerd in het triple helix-ecosysteem. De wens is dat er meer kennis wordt gedeeld met mkb, waardoor het mkb meer kan profiteren en bijdragen aan economische en (sociale) transities.

We werken verder aan een dedicated mkb-partnergroep en organiseren werktafels waar ondernemers kennis kunnen delen en invloed kunnen uitoefenen. We stemmen dit uiteraard af met de bestaande netwerken en ondernemersverenigingen, zoals VNO-NCW, OKA (Ondernemers Kontakt Arnhem) en IKN (Industriële Kring voor Nijmegen en omgeving), maar ook met netwerken vanuit de Rabobank en uitvoeringspartners als Briskr, Connectr en Lifeport@.

3.1.4 Benutten potentie van internationale samenwerking

Onze regio kan meer halen uit internationale samenwerking, bijvoorbeeld via EU-programma's en het aangaan van partnerschappen met vergelijkbare regio's.

We willen meer inzet op kennisdeling, fondsenwerving en positionering voor onze opgaven in de regio. Daarom stellen we een internationale strategie op met concrete doelen en prioriteiten en benoemen een verantwoordelijke voor (inter)nationale lobby en partnerschappen.

Hoofdstuk 4

Onze opgaven voor 2026-2030

De kansen die we waarnemen voor onze regio liggen in het vergroten van het rendement van onze clusters, de positie van het mkb versterken, aantrekken en behouden van talent, de brede welvaart omarmen en triple helix samenwerking versterken. Deze kansen krijgen een prominente plek in de strategische agenda en vertalen we naar vijf opgaven. Deze opgaven werken we verder uit in de paragrafen 4.1 tot en met 4.11.

 # Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1	Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken
Opgave 2	Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap

 # Talent

Opgave 3	Arbeidsmarkt in balans
Opgave 4	Hulpmotor voor de brede welvaart

 # Regionale welvaart en welzijn

Opgave 5	Instrumenten voor publiek-private ecosystemen

Opgave 1

Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

4.1 Investeren in clusters

De focus binnen onze strategische economische agenda op de clusters Energy, Health en High Tech en in samenwerking met Food, biedt een strategisch sterke positie voor de regio. Deze keuze is enerzijds gebaseerd op de al aanwezige potentie binnen de triple helix en anderzijds op de economische groeikansen. Deze clusters worden ook benoemd in de Nationale Technologie strategie van het Rijk. Bovendien hebben deze clusters een duidelijke bijdrage aan grote maatschappelijke transities. Tegelijkertijd constateerden we in hoofdstuk 1 dat de regio die goede uitgangspositie nog onvoldoende weet te benutten. In de komende planperiode gaan we daarom investeren in het (inter)nationaal op de kaart zetten van de clusters. Daarbij moeten we ervoor zorgen dat de focus ook echt gaat renderen. Dat betekent veel aandacht voor valorisatie: welke proposities zijn er te maken en hoe kunnen we onze kennis en innovaties vermarkten.

"De explosieve groei in elektriciteitsvraag door verduurzaming, digitalisering en woningbouw overbelast het net, ook in Gelderland. Netcongestie blijft nog vele jaren een uitdaging. Met netuitbreidingen, energy hubs en flexibel energiegebruik willen we de energietransitie blijven versnellen, woningbouw mogelijk maken en economische groei ondersteunen. De hechte samenwerking in de regio tussen netbeheerders, overheden, onderzoeksinstellingen en bedrijven maakt innovatie en versnelling mogelijk. Onze ambitie is om deze samenwerking de komende jaren verder te versterken en gezamenlijk te werken aan een toekomstbestendige regio."

Bram Sieben
Directeur Corporate en Social Affairs bij Alliander,
Lid The Economic Board

4.2 Cluster Energy

4.2.1 Snelst groeiende sector

De energiesector is de snelst groeiende sector in de regio, met een toegevoegde waarde van € 2,5 miljard per jaar. Tot 2034 investeert de energiesector in onze regio meerdere miljarden. Die investeringen zijn ook nodig. Bijvoorbeeld om te voldoen aan de groeiende vraag naar klantaansluitingen, de behoefte aan meer transportcapaciteit, de snelle bouw en uitbreiding van het hoogspanningsnet, de benodigde capaciteit voor de woonopgave én de ontwikkelingen op bedrijventerreinen. Er zal een toenemende trend zijn van regionale en Europese samenwerking, waarbij regio's zoals Arnhem-Nijmegen hun krachten bundelen om kennis, investeringen en innovatie te delen. Vergeleken met het Nederlands gemiddelde heeft de regio circa 1,7 keer zoveel werkzame personen in deze sector, en de werkgelegenheid blijft sterk toenemen. De verwachting is dat er de komende tien jaar 15.000 banen bij komen in onze regio, inclusief vervangingsvraag.

4.2.2 Historische roots

Het cluster Energy heeft historische roots in de regio, zoals ook beschreven in het advies 'Regio Arnhem Nijmegen Europese Hotspot Energy'. Onze regio ademt van oudsher energie, met grote spelers als TenneT, Alliander, KEMA en DNV. Er zijn veel innovatieve praktijkcases te vinden, zoals Smart Energy Hubs, samenwerkingsverbanden op bedrijventerreinen voor de Green Deals – verduurzamen, vergroenen en oplossingen voor netcongestie – en campus ontwikkelingen. Er zijn strategische initiatieven, zoals het European Center for Flexible Energy Solutions én initiatieven rond waterstof en kenniscampussen.

4.2.3 Programmalijnen en actielijnen

Vanuit de historische roots, is enkele jaren geleden gekozen voor meer focus op het Energy cluster, om vanuit innovaties en sleuteltechnologieën economie te kunnen maken. Economie die transities versnelt, een verdienmodel voor de regio is en talent aantrekt en behoudt. Er is toen gekozen om Connectr op te richten, met focus op de drie programmalijnen Elektriciteitsnet als verbinder, Opslagtechnologie en Slim en groen aandrijven. Vanuit deze programmalijnen ligt de focus op decentralisatie, AI en digitalisering, energieopslag, elektrificatie van vervoer en emissiereductie. Daarnaast zijn er in januari 2024 vanuit The Economic Board vijf actielijnen vastgesteld:

1. Ruimte en infrastructuur voor bedrijvigheid en inwoners
2. Energie innovaties stimuleren en toepassen
3. Voldoende en goed gekwalificeerd personeel
4. Betere (inter)nationale positionering cluster Energy ;
   Lifeport is dé regio met kennis, expertise en baankansen op gebied van energie en innovatie én ook talentontwikkeling op mbo, hbo, wo.
5. Versterken onderlinge relaties en samenwerking
   Het zijn van dé innovatieve energieregio met sterk vestigingsklimaat met praktisch toepasbaar energieonderzoek en scholing voor regionale bedrijven en organisaties

Voor actielijn 5 zijn we in het najaar van 2024 gestart met een helixgroep Energy, bestaande uit stakeholders vanuit de triple helix. Aanleiding is dat we met een aantal partijen in de regio constateren dat sommige belangrijke energievraagstukken op dit moment niet (optimaal) worden opgepakt, waardoor er economische en maatschappelijke kansen worden gemist. Zo wordt ook aandacht gegeven aan het verkrijgen van meer inzicht in lobby en het meer actiegericht inzetten hiervan.

4.2.4 Kansen

Lokale opwek en verbruik van energie

De noodzaak om de CO2-uitstoot drastisch te verminderen, versnelt de vraag naar duurzame energiebronnen. De uitbreiding van zonneparken, windenergieprojecten en warmtenetten biedt kansen voor regionale zelfvoorziening en vermindering van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Wij zien hierdoor ook kansen voor nieuwe technieken voor opslag en energie en voor decentralisatie door lokale opwek en lokaal verbruik van energie. Denk aan technologie voor kortdurende (mobiele) energieopslag, technologie voor langdurige stationaire energieopslag en modellering en systeemintegratie. Deze ontwikkeling vraagt ook om een flexibeler netwerk.

Elektrificatie en groene waterstof

Elektrificatie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie, die zich richt op het bereiken van een duurzame, fossielvrije energievoorziening. Elektrificatie biedt kansen, denk aan ontwikkelen van laadsystemen voor auto's en vrachtwagens. Maar elektrificatie kan niet overal (snel) worden toegepast. Alternatieve energiebronnen zullen de komende jaren een tussenoplossing moeten bieden om te voorzien in de energievraag: bijvoorbeeld wind en zonenergie, biogas, waterstof, waterkracht of geothermie. Als energiebron wordt waterstof zo steeds belangrijker voor industrie en mobiliteit. De regio ontwikkelt veel kennis over waterstof, vanuit kennisinstellingen van HAN Universtity of Applied Science of Van Hall Larenstein en ondernemers zoals HyGear en Elestor. Via de sterke positie in de opkomende waterstofeconomie, kan de regio een (inter)nationale waterstof hub worden, samen met de provincies Gelderland en Overijssel en samen met de Duitse grensregio.

Oplossingen voor netcongestie
Onze regio loopt voorop in de transitie in de energiesector, waardoor we zelf ook geconfronteerd worden met netcongestie. Netcongestie die mede veroorzaakt wordt door de toenemende vraag naar opwekking van duurzame energie. Tegelijkertijd heeft onze regio op verschillende locaties voorbeelden hoe dit netcongestieprobleem opgelost kan worden: van Smart Energy Hubs (TPN-West in Nijmegen/Beuningen, Innofase in Duiven en Bijsterhuizen in Wijchen) tot en met AI en digitalisering. Zo werken de Radboud Universiteit, HAN Universtity of Applied Sciences en Alliander nauw samen in het 'AI for Energy Grids Lab' dat de belangrijke status van ICAI-lab heeft. Daarnaast zien we op Industriepark Kleefse Waard (IPKW) en Arnhems Buiten twee bijzondere energiecampussen ontstaan waar de innovaties in de praktijk worden gebracht. Deze voorbeelden willen we bundelen in het European Center for Flexible Energy Solutions. Dit initiatief biedt kansen om kennis bij elkaar te brengen en transities te versnellen.

Focusprogramma 2026-2030

European center for flexible energy solutions
Overheden hebben behoefte aan informatie uit de praktijk over oplossingen voor de energietransitie. Dat geldt ook voor collectieven van ondernemers die samen oplossingen willen realiseren. Dus is het belangrijk alle kennis bij kennisinstellingen, netwerkbedrijven en innovatieve bedrijven te bundelen. Bij Connectr komen de lijnen al samen. Gezamenlijk zetten wij ons in voor een fysieke kennis campus in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, waar alle oplossingen en transities worden gebundeld in een European center for flexible energy solutions.

4.3 Cluster Health

"De zorguitdagingen vragen om focus op gezondheid en ziekte-preventie. Dit vereist een leefomgeving die wonen, werken, vrije tijd, bewegen en voeding gezond maakt. Met kennis van gedrag, sociale behoeften, vrije tijd, bewegen en voeding én medische zorg en technologie kunnen we samen bouwen aan een innovatieve zorgregio voor een vitaal en duurzaam leven. Innovaties hierin zijn cruciaal."

Bertine Lahuis
Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc,
Lid The Economic Board

4.3.1 Meeste toegevoegde waarde
Het cluster Health is met ruim € 3 miljard het cluster met de meeste toegevoegde waarde in de regio Arnhem-Nijmegen. Grote instellingen zoals het Radboudumc, CWZ, Rijnstate, Sint Maartenskliniek, thuiszorgorganisaties en diverse onderzoeksinstituten dragen fors bij aan deze cijfers en fungeren als katalysatoren voor groei en innovatie in de gezondheidszorg. In onze regio biedt de gezondheidssector 21% van de arbeidsplaatsen, veel hoger dan het landelijke gemiddelde van 15%.

4.3.2 Complexiteit zorginnovaties
De gezondheidszorg is een uitdagend domein voor innovatieve bedrijven. Bedrijfsmodellen zijn veelal complex, en aan kunnen tonen van veiligheid is essentieel. Kennis en ervaring met innovatie in de zorg is, met name voor startups, nodig. Ook bestaat de zorg uit veel verschillende spelers, kent het veel verschillende thema's en een verkokerde financiering. Om impact te realiseren is een triple helix aanpak met een sterk integrale benadering extra belangrijk. Vanuit de samenwerkingspartner Briskr kunnen we startups en innovatief mkb ondersteunen met gerichte workshops, toegang tot risico-

kapitaal en validatiediensten, en ondersteunen bij het ontwikkelen van het businessmodel. Dit doen we samen met een netwerk van partners die ervaring hebben met innovatie in de zorg, met een indrukwekkende staat van dienst en met volledige steun van veel van de zorgorganisaties in de regio. Radboud Universiteit en Radboudumc werken nauw samen met Wageningen University & Research en combineren voeding en gezondheid via het OnePlanet-initiatief. Ook de aanpalende regio's Boxmeer, Oss met het Pivot park zijn belangrijke samenwerkingspartners.

4.3.3 Drie speerpunten

Voor het cluster Health onderscheiden we drie speerpunten: Drug Discovery & Development, Digital Health (inclusief AI) en Neuro Science & Technology. Vanuit deze drie speerpunten komen de grootste innovaties in het Health cluster en willen we ook bijdragen aan de grote maatschappelijke opgaven op het gebied van zorg en welzijn in de regio. Met het perspectief dat wat in de regio wordt ontwikkeld en ingezet ook buiten de regio toepasbaar en te vercommercialiseren is. In de periode 2026-2030 is de potentie daarvoor groot bij Digital Health, want:

- Verhoogt de arbeidsproductiviteit in de zorgketen
- Vergroot de toegankelijkheid van de zorg en de eigen invloed van de burger
- Heeft invloed door de hele zorgketen heen (preventie, diagnose, interventie, permanente monitoring)
- Versnelt diagnoses, waardoor tijdiger kan worden ingegrepen

4.3.4 Zorg bij de inwoner

Er is ook een transitie gaande van passende zorg vanuit de ziekenhuizen naar de omgeving van de patiënt en de burger. We stimuleren daarvoor wijkgerichte initiatieven, pilots, experimenten en living labs. Binnen het triple helix ecosysteem rond deze transitie kunnen ondernemers zo nieuwe producten en diensten valideren en testen.

4.3.5 Vraaggestuurde innovaties

Verder zetten we in op meer vraaggestuurde innovaties. Ontwikkelde innovaties worden te vaak niet toegepast in de zorg. Zorgprofessionals missen bijvoorbeeld de kennis en tijd om nieuwe technologie op te pakken. Het innovatieproces moet daarom meer vraaggestuurd worden, en gericht op betekenisvolle inzet in zorgprocessen. Daarnaast moet er meer aandacht komen voor digivaardigheid in de zorg.

4.4 Cluster High Tech

4.4.1 Brede High Tech regio

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is een brede High Tech regio. De drie meest prominente deelclusters binnen High Tech zijn: Chip integration (semicon), Radio Frequency Technology en Artificial Intelligence (AI wordt verder besproken bij 4.5). De focus in dit strategisch plan ligt vanwege haar potentie en uitstraling op de semicon sector. In het cluster High Tech werken op dit moment meer dan 10.000 medewerkers en het cluster heeft de komende jaren door stijgende vraag en vergrijzing nog een keer 10.000 nieuwe medewerkers nodig.

"De Nederlandse microchipsector is innovatief en sterk, maar met een groeiende vraag naar 38.000 technische professionals in vijf jaar staat het voor een grote uitdaging. Samen met bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken we aan een concrete aanpak om talent te ontwikkelen en Lifeport Regio Arnhem Nijmegen binnen het semicon-ecosysteem te versterken, in samenwerking met de as Eindhoven, Arnhem-Nijmegen, Twente, Leiden."

Doeco Terpstra
Directeur NXP Semiconductors Nederland,
Lid The Economic Board

4.4.2 Semicon in de regio: chips ontwikkelen en produceren

De wereld verandert en digitaliseert in hoog tempo en microchips zijn niet alleen de motor, maar ook de belangrijkste bouwstenen voor deze transitie. Verwacht wordt dat de wereldwijde markt voor chips de komende decennia substantieel blijft groeien (van $ 590 miljard in 2021 tot $ 1.300 miljard in 2030). Semicon is van nationaal strategisch belang en onderdeel van de Nationale Technologie Strategie (NTS). Nederland is het enige land naast de VS en Japan met een complete eigen halfgeleiderindustrie. En Lifeport Regio Arnhem Nijmegen heeft – naast Brainport Eindhoven – een belangrijke positie in deze Nederlandse halfgeleiderindustrie (semicon). Brainport Eindhoven richt zich op de ontwikkeling van machines die chips produceren en Lifeport Regio Arnhem Nijmegen op het ontwikkelen en produceren van chips.

4.4.3 Koplopers en grote internationale spelers

Voor ontwikkeling en productie van chips zijn wij de grootste regio van Nederland. NXP in Nijmegen is de grootste chipfabriek van Nederland, die al decennialang miljarden chips over de hele wereld levert. Van de vijf koplopers in de semicon sector hebben drie bedrijven hun grootste vestiging in onze regio: NXP, Nexperia en Besi. Daarnaast zijn er in onze regio grote internationale spelers, zoals imec, Ampleon, Infineon, Neways en Trymax.

In totaal telt het Gelderse semicon cluster ongeveer 50 bedrijven met een totale jaaromzet van circa € 3,5 miljard. Het cluster heeft een totale werkgelegenheid van ruim 7.000 banen. Daarmee is onze regio qua omzet en arbeidsplaatsen goed voor ruim 10% van de totale semicon sector in Nederland en is daarmee na Brainport Eindhoven de tweede regio in Nederland. Aangezien de semicon sector de grootste bijdrage levert, aan de high tech sector, is de high tech sector met meer dan 10.000 banen een essentiele economische sector.

Het cluster schept veel nieuwe werkgelegenheid, waarvan een belangrijk deel op mbo-niveau. Er is een aansluitende kennisinfrastructuur rond onderwijs- en kennisinstellingen ontstaan. De samenwerking tussen deze instellingen en bedrijven is belangrijk en wordt verder aangevuld met gerenommeerde chiptech opleidingen in samenwerking met het Chip Integration Technology Center (CITC), OnePlanet, imec en het bedrijfsleven.

4.4.4 Talent aantrekken en opleiden

De enorme groei van de semicon sector in combinatie met vergrijzing vertaalt zich naar een enorme talentvraag in Nederland en onze regio. Hiertoe hebben wij een consortium van bedrijven, kennisinstellingen en overheden gevormd en een Microchip-Talentplan opgesteld om de komende jaren een structurele bijdrage te kunnen leveren bij het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent. Wij werken hierbij in multidisciplinaire werkgroepen om deze plannen verder uit te werken en uit te voeren. Hierbij sluiten wij ook proactief aan bij het Nationaal Versterkingsplan Microchip-Talent en zoeken wij nadrukkelijk samenwerking met aangrenzende regio's Brainport Eindhoven en Twente.

4.5 Strategisch belangrijke thema's

Vanuit de grote economische ontwikkelingen en transities, zijn keuzes gemaakt op de huidige clusters. Echter logistiek en de maakindustrie zijn belangrijke sectoren binnen de clusters, die goed vertegenwoordigd zijn in en rond De Liemers tot en met rondom Nijmegen. De logistieke- en maakindustrie worden niet apart behandeld, maar hebben een belangrijke plek, denk aan bijvoorbeeld de transities van vervoer naar elektrificeren, laad infrastructuur, maar ook toeleveranciers voor onderdelen van energieopslag en cleanrooms. Naast de clusters kennen we een aantal thema's die van belang zijn voor de strategie en ontwikkeling van de clusters en waarop we visie vormen, organiseren en agenderen, en waarvoor we de uitvoering zoveel mogelijk bij onze partners beleggen. Van deze drie thema's bespreken we er hier kort twee (slimme duurzaamheid en AI), het derde thema (arbeidsmarkt) werken we dieper uit bij opgave 3 Arbeidsmarkt in Balans (4.8).

4.5.1 Slimme duurzaamheid

Voor de economische groei van onze clusters is het belangrijk om de transitie naar schone economie te maken. Innovatieve of slimme duurzaamheid moet daarom een integraal onderdeel worden van de drie clusters. Ook voor een toekomstbestendige regio is een circulaire en klimaatadaptieve basis nodig, als bodem voor brede welvaart. Duurzaamheid moet daarom integraal onderdeel worden van al ons handelen. De huidige triple helix samenwerking blijven we inzetten om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven, met in het bijzonder aandacht voor klimaatadaptatie en circulaire economie (inclusief circulair bouwen).

Als regio hebben we door de jaren heen diverse circulaire awards ontvangen. De ambitie om uit te groeien tot circulaire topregio pakken we nu breder op. De regio werkt aan een goed functionerend ecosysteem waarbij innovatieve initiatieven gemakkelijk tot opschaling kunnen komen en tegelijkertijd mensen worden opgeleid om hier ook in de toekomst aan te kunnen blijven bijdragen. We hebben behoefte aan gekwalificeerde arbeidskrachten en professionals, grondstoffenbeschikbaarheid, duurzame financieringsmogelijkheden en clustering van kennis en ondernemerschap. Onze regio kent een unieke aanwezigheid van onderwijsvormen en -inhoud om daar wat aan te doen. Dat moeten we verzilveren.

Voor de periode 2026–2030 heeft de triple helix-groep Slimme Duurzaamheid de drie hierna benoemde ambities. Daarnaast hebben we oog voor de relatie tussen duurzaamheid en andere maatschappelijke transities, zoals AI, eiwittransitie, digitalisering en de arbeidsmarkt.

1. **Brug geslagen tussen overheid, kennis- en onderwijsinstellingen en bedrijfsleven**

   De Regio Deal-projecten zijn een belangrijk vehikel om ons ecosysteem te versterken en kennisuitwisseling en samenwerking te verbeteren tussen partijen. Dit betekent op strategisch niveau afspraken maken in de triple helix, die leiden tot gezamenlijke besluitvorming en actie. Met als uitgangspunt een gezamenlijke ambitie en strategische onderzoeksagenda, waarin de triple helix vraag en aanbod van kennis bij elkaar brengt rond het thema Slimme Duurzaamheid. Dit doen we samen met de Groene Metropoolregio. Onderwijs- en onderzoeksinstellingen, overheden en innovatiehubs als Soil Valley, Via-T en Lifeport Innovation Hub Circulair kunnen elkaar via samenwerking en afstemming in de initiatieven versterken.

2. Duurzaamheid beter geïntegreerd in Energy, Health en High Tech
Dit vraagt om meer kennisdeling en samenwerking tussen de clusters, waarbij duurzaamheid niet slechts een bijkomend aspect is, maar centraal staat in innovaties en groei. Dit vergt een sterkere focus op duurzaamheid als economische motor. Dus ook circulair/CO_2-neutraal/klimaatadaptief in Health en High Tech en Energy. Een groene omgeving is daarnaast nodig voor talentwerving voor de clusters en biedt kansen voor biobased grondstoffen (Energy).

3. Water

Water en bodem zijn cruciaal voor onze leefomgeving. De urgentie voor structureel waterbeheer groeit wereldwijd, met water als mondiaal goed en strategisch thema. De EU en SER onderstrepen dit belang, terwijl provincie Gelderland dit vertaalt naar beleid met vijf gidsprincipes. Wij verwachten dat water de volgende grote maatschappelijke uitdaging wordt. Schoon water is onmisbaar voor productieprocessen en daarmee essentieel voor de economie en brede welvaart van onze regio. Dankzij de expertise van onze kennisinstellingen kan onderzoek worden gedaan naar duurzame oplossingen voor (drink)watervoorziening en effectief waterbeheer in droge en natte periodes (klimaatadaptatie).

Onze regio, met onder andere het Land van Maas en Waal, biedt een unieke kans om waterbeheer, innovatie en ruimtelijke ontwikkeling te verbinden binnen de triple helix van overheid, kennisinstellingen en bedrijven. Door water als strategische thema te omarmen, kan de regio uitgroeien tot een voorbeeld voor duurzame watertechnologie en klimaataanpassing met impact op economie, ecologie en leefbaarheid.

4.5.2 Artificial Intelligence

Artificial Intelligence (AI) kan op veel manieren bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Dat geldt zeker ook voor de clusters Energy en Health waar Lifeport regio Arnhem Nijmegen al een sterke uitgangspositie op het vlak van AI heeft, met bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen die al volop bezig zijn met AI. Zo behoren kennisinstellingen als Radboud Universiteit, Donders instituut en het Radboudumc tot de top van de wereld in AI en gedragswetenschap. The Economic Board neemt AI als belangrijk thema mee in haar activiteiten en agendering voor de clusters.

Ondanks dat Lifeport Regio Arnhem Nijmegen ook goed vertegenwoordigd is bij landelijke platformen als NLAIC (Nederlandse AI Coalitie) of regionaal met AI-hub Oost-Nederland, is onze zichtbaarheid en impact beperkt. Om de kansen op het vlak van AI te benutten, innovaties de ruimte te geven, talent aan te trekken en te behouden en ook investeringen te kunnen aantrekken, is het daarom belangrijk om de regio te positioneren als een toonaangevende AI-innovatie hub in Nederland. Met een innovatie hub bedoelen we een samenwerkingsverband van aangesloten partijen met een gezamenlijke strategie op economie en innovatie, met impact op de bede welvaart.

Onze regio kan een substantiële bijdrage leveren aan de AI-innovatiestrategie van Nederland. Het versterken van het ecosysteem zorgt voor een sterke nationale en internationale positie, biedt kansen om in Europa fondsen te werven en ontsluit beter kennis voor het bedrijfsleven, zodat onze regio de concurrentiepositie van (Oost-)Nederland vergroot. Daarnaast zijn er drie prioriteiten voor de planperiode:

1. Vergroten toegang mkb tot AI-kennis, -talent en -projecten.
2. Uitbouwen netwerken voor AI-toepassingen binnen Energy en Health.
3. Betere afstemming tussen trekkers diverse kennisinstellingen en bedrijven

Opgave 2

Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap

4.6 Betrekken en samenwerken met mkb

Het mkb, inclusief startups en scale-ups, speelt een cruciale rol in de innovatiekracht van onze regio. Toch wordt het potentieel nog niet volledig benut. Het mkb is onvoldoende verbonden met het ecosysteem van The Economic Board en loopt tegen uitdagingen aan, zoals het vinden van financiering en personeel. Onze ambitie is om het mkb beter te integreren in dit ecosysteem en te ondersteunen bij groei en innovatie.

We willen een vertegenwoordiging van het mkb koppelen aan The Economic Board als klankbord voor adviezen en plannen. Organisaties zoals Connectr, Briskr, Health Valley en Lifeport@ kunnen verder helpen het mkb dichterbij te brengen. Daarnaast willen we grote transities, zoals AI en netcongestie, vertalen naar kansen voor het mkb. Initiatieven zoals het MKB Datalab, Smart Energy Hubs en het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (Regio Deal) worden hierbij ontsloten.

4.7 Ondersteuning mkb

4.7.1 Actieagenda mkb-dienstverlening

Het rapport Dienstbare Dienstverlening (2022) wijst op de complexe overheidsdienstverlening voor het mkb. The Economic Board ziet de Actieagenda mkb-dienstverlening 2024-2026 als basis voor regionale ondersteuning. De regio Arnhem-Nijmegen zet in 2025 in op meedoen als pilotregio. Inzet is om kennis te delen met het mkb op het vlak van digitalisering, AI, subsidiemogelijkheden voor energietransitie en verduurzamen van bedrijventerreinen. We doen dit met onze partners VNO-NCW, Groene Metropoolregio, de start up clubs, Kamer van Koophandel, Oost NL, HAN University of Applied Sciences, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen.

4.7.2 Organiseren via bedrijventerreinen

Via de Regio Deal werken we, samen met partners zoals VNO-NCW, aan een platform op tien bedrijventerreinen, goed voor 400 bedrijven. Dit platform biedt kennisdeling over digitalisering, arbeidsmarkt, scholing en financiering.

4.7.3 Meer ondernemers en starters bereiken

Om ook de brede groep van mkb'ers en starters beter te bereiken en te ondersteunen, werken we samen met partners als VNO-NCW, ondernemersverenigingen zoals OKA, IKN, TPN-West bedrijvenvereniging, Liemerse Ambassade en start up clubs. Voor concrete vraagstukken wordt bijvoorbeeld het energieloket (REE) ingezet voor gesprekken over de energietransitie. Ook benutten we de ervaringen met digitaliseringsvouchers om ondernemers te informeren. Koplopers binnen The Economic Board spelen hierbij een sleutelrol. Met het MKB Dienstverlening actieplan willen we hier meer op inzetten.

4.7.4 Financiering

Financiering is voor startups, scale-ups en gevestigd mkb een blijvend knelpunt. Dat belemmert bijvoorbeeld de valorisatie van innovaties, omdat er geen voorfinanciering gevonden wordt om een innovatie tot een commercieel haalbaar product te maken. Naast de bestaande initiatieven – zoals de Energy Investor Day – ontwikkelen we een visie op wat nog meer nodig is. Zo kunnen we het mkb helpen door beter inzichtelijk te maken waar financiering beschikbaar is. Bijvoorbeeld met de financieringskalender waarop financiële bijeenkomsten vermeld staan.

Opgave 3

Arbeidsmarkt in balans

4.8 Structurele arbeidskrapte in de clusters

Nederland heeft te maken met een weliswaar iets afnemende en fluctuerende, maar toch structureel grote arbeidsmarktkrapte. Dit wordt veroorzaakt door vergrijzing en beperkte productiviteitsgroei. Er moet dan meer of langer gewerkt worden. In onze regio is dat niet anders: de vraag naar personeel is groot en blijft de komende jaren groot. De sectoren die de meeste krapte ervaren zijn de gezondheidszorg, de technische en digitale sectoren. De krapte raakt dus juist onze clusters extra. Ook is er een tekort aan vaardigheden en vakmensen. De vraag naar digitale vaardigheden en functies blijft onverminderd groot en verspreid over alle sectoren. Complicerende dynamiek daarbij is de opkomst van nieuwe banen versus banen die juist verdwijnen. De eerste vooral rond de duurzaamheidstransitie en de toenemende digitalisering. Bij verdwijnbanen gaat het veelal om banen met veel routinematige taken.

"De arbeidsmarkt is voortdurend in beweging: nieuwe banen ontstaan, bestaande verdwijnen, en functies veranderen van inhoud. Deze dynamiek biedt zowel kansen als uitdagingen. Net als in de rest van Nederland kampt de regio Arnhem-Nijmegen met een aanzienlijke arbeidsmarktkrapte. Vooral binnen de sectoren Energie, Zorg en High Tech — de speerpunten van de regio en essentieel voor haar economische groei en profilering — is de mismatch groot. Bij de HAN werken we samen met ondernemers en overheden aan een duurzame samenleving en een inclusieve arbeidsmarkt, waarin een leven lang ontwikkelen centraal staat."

Rob Verhofstad
Voorzitter College van Bestuur HAN University of Applied Sciences, Lid The Economic Board

4.8.1 Strategische bijstelling

Als regio hebben we met het Human Capital Akkoord een belangrijke stap gezet naar een gezamenlijke aanpak van de arbeidsmarktproblematiek. Maar de urgentie vraagt om (meer) strategische, structurele samenwerking en eigenaarschap om de noodzakelijke opschaling te realiseren. Zo is er nog te veel sprake van een versnipperde, individuele en incidentele inzet op projecten. Belangrijk uitgangspunt in onze strategie voor 2026-2030 is daarom dat we per cluster één samenhangend en meerjarig publiek-privaat arbeidsmarkt-programma ontwikkelen, waarin we de bestaande projecten van publieke en private partners in de regio als basis nemen. De programma's omvatten aandacht voor instroom, oriëntatie, om- en bijscholing, ontwikkeling van modulair en flexibel onderwijs, match met werkgevers, goed werkgeverschap en (sociale en technologische) innovatie.

We versterken de bestaande regionale samenwerking en arbeidsmarkt-structuur. Het blijft noodzakelijk om gericht boven- en intersectorale samenwerking te stimuleren via kennisuitwisseling, cross-overs te stimuleren en thematische inzet te clusteren, zoals bijvoorbeeld het enthousiasmeren van studenten richting bèta-opleidingen. Dit doen we samen met partners, zoals regionale werkcentra, UWV en arbeidsmarktregio's.

4.8.2 Drie speerpunten Human Capital Akkoord

Inhoudelijk houden we vast aan de drie speerpunten uit het Human Capital Akkoord:

1. Een leven lang ontwikkelen voor iedereen

We stimuleren intersectorale mobiliteit en mobiliteit binnen de sectoren, door werkzoekenden en werknemers gericht te scholen en om te scholen. Daarvoor ontwikkelen we in de genoemde programma's onder meer modulair onderwijs gericht op zij-instroom naar toekomstige banen in de drie clusters. Hierbij stimuleren we gezamenlijke verantwoordelijkheid van onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers door creatieve oplossingen te omarmen en ontwikkelen, maatwerk toe te passen waar nodig en gezamenlijk te investeren in opleidings- en begeleidingscapaciteit voor zij-instromers. We stimuleren samenwerking en proberen zo de concurrentiegedachte tegen te gaan.

2. Aantrekken en behoud van talent

Een van de uitdagingen voor onze regio is het aantrekken en behoud van talent. Dat betekent dat talent de mogelijkheden van de arbeidsmarkt moet zien én dat ze de regio ervaart als een fijne regio om in te werken en te leven. Behoud van talent – ook internationaal talent – kan bijvoorbeeld door stageprogramma's aan te bieden bij verschillende bedrijven in de regio. En studenten zo te laten ervaren dat onze regio veel aantrekkelijke en hoogwaardige banen biedt. Talent moet dan de regio wel zien als een fijne regio om te leven en te blijven. Dat vraagt investeringen in bijvoorbeeld woningbouw, infrastructuur en culturele voorzieningen, en een inclusieve samenleving. Ook moet talent de regio ervaren als een fijne plek om te werken, waarin werkgevers voorop lopen met goed werkgeverschap en investeren in het welzijn en productiviteit van de werknemer. Voor de regio is aantrekken (en behouden) van internationale studenten en onderzoekers een speerpunt in de planperiode.

3. Onbenut arbeidspotentieel

Ieder talent telt. Ondanks dat de vraag naar personeel groot blijft, zien we nog steeds dat er mensen aan de kant staan of in een baan werken die niet past bij hen. We stimuleren dat mensen zonder baan of met een niet-passende baan gericht worden begeleid naar werk in Energy, Health en High Tech. Bijvoorbeeld via maatwerktrajecten van de arbeidsmarktregio's voor doelgroepen zoals statushouders, jongeren en deeltijders. Ook werken we samen met werkbedrijven en impactondernemers, die in de keten een bijdrage leveren aan de clusters. Het onbenutte potentieel bestaat nu uit 51.000 mensen die nog wel (deels) werken, en 40.000 mensen die aan de kant staan en niet werken. We moeten erop inzetten dat dit onbenutte potentieel ook vanuit arbeidsmarktperspectief wordt benaderd.

4.8.3 Krachtige regie doorzetten

De noodzakelijke triple helix-aanpak van de arbeidsmarktproblematiek vraagt om een krachtige regie. The Economic Board heeft met het Human Capital Akkoord de regierol op de uitvoering gekregen. Vanuit deze rol bundelen we krachten, en zorgen we voor aansluiting op landelijke opgaven, actieplannen en aanvalsplannen. Zo draagt The Economic Board ook bij aan het binnenhalen van rijksgelden voor de regio. Ook de Provincie Gelderland heeft hierin een belangrijke rol. Intensieve samenwerking is nodig om projecten op te schalen en duurzaam te verankeren in de arbeidsmarktstructuur, om innovatie in het onderwijs en op de werkvloer te stimuleren en om best practices van de ene sector te vertalen naar de andere sector. Onze regierol moet de komende jaren doorgezet worden. Het plan erkent de structurele krapte op de arbeidsmarkt, maar we bieden ook concrete strategieën om dit op korte termijn aan te pakken. We sturen op inzet die schaalbaar is en waarmee we bestaande arbeidsmarktprogramma's kunnen versnellen.
We stellen concrete doelstellingen voor talentbehoud, internationalisering en zij-instroom.

Focusprogramma 2026-2030

Human Capital Akkoord

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen blijft qua aantal inwoners en bedrijven groeien. Tegelijk blijven de uitdagingen op de arbeidsmarkt groot. Met het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen zijn de krachten gebundeld van bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden. Samen zorgen we voor een arbeidsmarkt die werkt: waar vraag en aanbod elkaar beter vinden en tekorten in zorg, techniek en energie worden aangepakt.

Ontwikkeling arbeidsmarkt in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

3,5% werklozen

van de beroepsbevolking in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, evenveel als landelijk

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen -1%
(2022 t.o.v. 2021)

Nederland -0,7%
(2022 t.o.v. 2021)

Werkgelegenheid

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen +11,3%
(2022 t.o.v. 2011)

Nederland +12%
(2022 t.o.v. 2011)

415.315 werkzame personen in de regio (2022)

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen +4,9%
(t.o.v. 2021)

Nederland +2,9%
(t.o.v. 2021)

451.000 personen

vormden de regionale beroepsbevolking in 2022, goed voor een bruto arbeidsparticipatie* van 75%

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 75%
(in 2022)

Nederland 74,8%
(in 2022)

* participatiegraad betreft het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet beroepsbevolking)

Opgave 4

Hulpmotor voor de brede welvaart

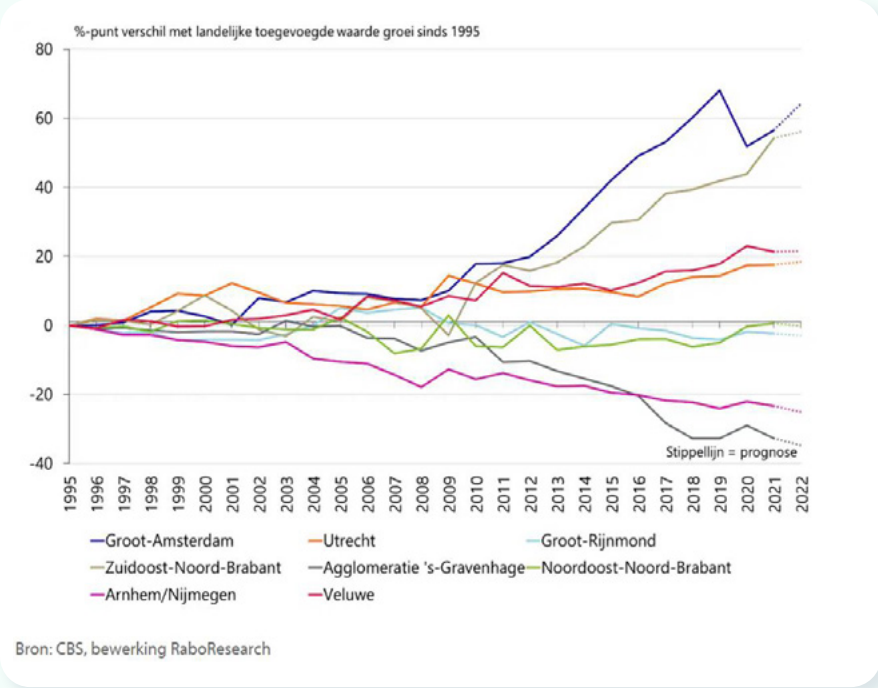
4.9 Leidend principe

Een belangrijke strategische ontwikkeling voor The Economic Board is de onderkenning van het belang van brede welvaart. Bij al onze inzet in de clusters moet brede welvaart het leidende principe zijn. We brengen in kaart hoe onze initiatieven bijdragen aan zowel economisch als sociaal kapitaal. Dat betekent dat we innovaties ontwikkelen die bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken, zoals de energietransitie, duurzaamheid, de woningnood en de toenemende zorgvraag. De innovaties die ontwikkeld worden in onze regio, moeten daadwerkelijk landen in het dagelijkse leven van de inwoners in onze regio. Daarmee is een goede brede welvaart ook randvoorwaardelijk voor verdere economische ontwikkeling. Het versterkt een ondernemersvriendelijk klimaat en maakt de regio aantrekkelijker voor talent.

4.10 Sociale agenda

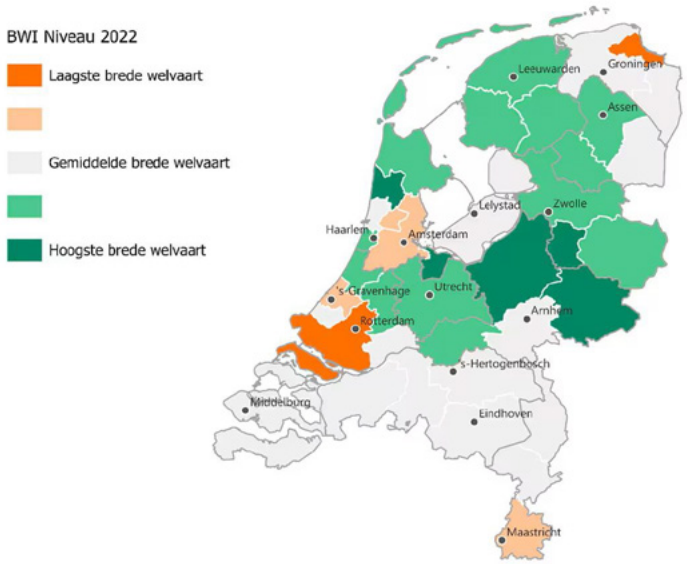
Het belang van brede welvaart geldt niet alleen voor onze regio, maar wél in het bijzonder. De brede welvaart in de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is lager dan het Nederlands gemiddelde, en daalt. Dit sterkt The Economic Board in de keuze om de komende planperiode brede welvaart onlosmakelijk te verbinden aan economische groei. The Economic Board wil mede daarom een agenderende en verbindende rol spelen bij het ontwikkelen van brede welvaart in onze regio. Naast de economische agenda werkt de board aan een sociale agenda, om vanuit innovaties, transities en economie een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke uitdagingen.

De Investeringsagenda van de provincie Gelderland, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board, is een dragend belangrijk vehikel om investeringen in brede welvaart te initiëren en te laten landen. Het is belangrijk deze investeringsagenda de komende periode strategischer te laden. Met investeringen kunnen we bedrijven en kennisinstellingen helpen plekken te creëren waar zij met pilots de grote maatschappelijke transities kunnen oppakken en versnellen. Bijvoorbeeld investeringen in living labs waarvan inwoners concreet profiteren in het dagelijks leven. Deze living labs en innovatie hubs kunnen ons als een regio positioneren waar bedrijven hun innovatieve producten en diensten kunnen testen, valideren en naar de markt brengen. Dat trekt weer de juiste bedrijven en investeringen van buiten de regio aan, waarmee de diverse transities kunnen worden versneld. Overheden kunnen ook aanbestedingsregels moderniseren zodat regionale innovaties ook daadwerkelijk kunnen landen in de regio.

Grote verschillen in groei bij economisch krachtigste regio's

Brede welvaart in Nederlandse regio's (COROP-gebieden) 2022

Bron: RaboResearch 2024

"De regio Arnhem-Nijmegen combineert fijn wonen, een gezonde economie en sterke samenwerking tussen ondernemers, overheden en kennisinstellingen. Innovaties vanuit onze ondernemers zijn essentieel om ons verdienvermogen intact te houden, en een bijdrage te leveren aan onze maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, energietransitie en gezondheid. "

John Brom
Wethouder gemeente Nijmegen,
Lid The Economic Board

Opgave 5

Versterken publiek-private ecosystemen

4.11 Reflectie en actie

De afgelopen jaren hebben de kracht van het triple helix-ecosysteem – met The Economic Board als verbindende factor – bewezen. Toch hebben we ook geconstateerd dat er nog veel onbenutte potentie in onze regio is. Dat vraagt reflectie en actie op het verder versterken van het ecosysteem, inclusief The Economic Board.

4.11.1 Versterken lobby

Een belangrijk doel voor 2026-2030 is de regio nog steviger op de kaart te zetten. Daarvoor is lobby een belangrijk instrument. In onze Board zit op persoonlijk niveau veel lobbykracht, maar we moeten onze lobby als regio verder professionaliseren. Daarbij wil The Economic Board de regie nemen en voor de regio de relevante lobbykansen signaleren. Die kunnen dan door meerdere partijen in de triple helix opgepakt worden. Daarbij moeten we ervoor zorgen dat lobbyactiviteiten als een vliegwiel werken, waar niet alleen grotere partners van profiteren, maar bijvoorbeeld ook het mkb.
We ontwikkelen een gericht lobby plan, afgestemd met onze stakeholders, met focus op nationale en internationale fondsen. Onze regio kan ook meer halen uit EU-programma's en partnerschappen met vergelijkbare regio's. We willen meer inzet op kennisdeling, fondsenwerving en positionering voor onze opgaven in de regio. Daarom stellen we een internationale strategie op met concrete doelen en prioriteiten, waaruit de samenhang en samenwerking van de regio blijkt, en benoemen we een verantwoordelijke voor internationale lobby en partnerschappen. We zetten vooral in op gezamenlijke planvorming en integrale lobby agenda vanuit de volledige triple helix.

4.11.2 Inbedding mkb en maatschappelijke partners

We hebben in voorgaande hoofdstukken geconstateerd dat we maatschappelijke organisaties en het mkb sterker moeten verbinden met The Economic Board. De komende planperiode onderzoeken we hoe we dit het beste vorm kunnen geven. Voor maatschappelijke organisaties denken we aan een aparte partnergroep die adviseert aan The Economic Board, maar ook een vertegenwoordiging in de board zelf kan een optie zijn. Daarbij kunnen we thematische overlegtafels organiseren, waar mkb-bedrijven ideeën uitwisselen met grotere bedrijven, overheden en kennisinstellingen.

4.11.3 Versterken regiekracht

De ambities en de verbreding van onze scope waar we richting 2030 aan moeten werken, vraagt van The Economic Board meer regiekracht dan het nu heeft. Ook het eindrapport 'Kwalitatief evaluatieonderzoek The Economic Board' bevestigt dit. Er wordt gevraagd om meer focus, en ondanks de al toegenomen slagkracht van The Economic Board willen stakeholders uitbreiding op het gebied van strategische coördinatie. Met name voor het aansluiten van het mkb, het versterken van de samenwerking en lobby en de verdieping van de strategische agenda is er behoefte aan uitbreiding met 4 fte. Voor de financiering wordt gewezen op additionele financiële bijdragen vanuit externe subsidies (Rijk, Brussel), lokale overheid en bijdragen van bedrijven en onderwijsinstellingen. Verdere onderbouwing van de financiën wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6 en in de bijlage 1, Uitgangspunten financiële begroting 2026-2030 .

Lifeport
Regio Arnhem Nijmegen

Focusprogramma 2026-2030

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen
Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is het merk om de regio als één herkenbaar gezicht naar het Rijk, Brussel en Europa te presenteren. Onder de noemer Lifeport Regio Arnhem Nijmegen willen we de kracht en de potentie van de regio zichtbaarder maken. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is dé innovatie hub voor een duurzame en vitale samenleving die bijdraagt aan een verbeterde brede welvaart.

Hoofdstuk 5

Strategische samenwerkingen

Samenwerking is de kern van de triple helix. Die samenwerking stimuleren wij: binnen de triple helix en met partners daarbuiten. Het succes van de regio is dan ook een optelsom van bijdragen van een diversiteit aan partners. Wij willen kijken hoe we nog vaker die individuele bijdragen aan het collectief een podium kunnen geven. Hieronder gaan we in op een aantal samenwerkingen en onze visie daarop. In de planperiode willen we de rollen in samenwerking en bij projecten duidelijker verdelen en inzichtelijk maken. Gemeenten ervaren nu bijvoorbeeld soms een overlap in en verwarring over de taakverdeling tussen The Economic Board en GMR, wat kan leiden tot inefficiënties. Met het nieuwe dashboard van The Economic Board werken we hieraan, zodat we beter kunnen sturen, meer inzicht hebben in waar – en met welke rol – we bij betrokken zijn, en concreter maken wat de impact van ons gezamenlijke werk is.

Gemeenten

In de voorgaande periode heeft The Economic Board zich meer proactief opgesteld naar gemeenten en hen ook meer betrokken bij de bredere strategische doelstellingen van The Economic Board. Deze samenwerking willen we continueren en verder verstevigen, zodat lokale en regionale doelen beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Los van het feit dat de lokale gemeenten ongeveer de helft aan de financiële begroting bijdragen, zijn zij ook belangrijke partij in het gezamenlijk bijdragen op visie en agenda's van de regio. Gemeenten kunnen The Economic Board nog meer betrekken bij hun beleidsagenda's, wat bij bijna alle gemeenten in 2024 al gebeurde. Zo kunnen we meedenken, adviseren en meeschrijven, en daarbij verschillende partners betrekken. Deze activiteiten lopen per jaar al snel op tot meer dan € 50.000 aan waarde per gemeente. De grote strategische programma's – zoals Human Capital, Waterstof backbone en Digital health – laten zich moeilijk per gemeente in een financieel getal uitdrukken. Maar deze programma's hebben meer dan € 1 miljard aan economische en innovatiewaarde in de komende 10 jaar. De gemeenten kunnen samen met The Economic Board binnen deze strategische programma's meer hun agenda's betrekken. Hier liggen kansen voor de regio.

Provincie Gelderland
De provincie voert proactief economisch beleid en schept voorwaarden. The Economic Board bepaalt haar eigen strategische economische agenda. Uitvoeringspartners (zoals Briskr en Connectr en overige partners) kunnen een rol spelen richting de uitvoering. Het proces om vanuit strategische opgaven een uitvoeringspartner te betrekken, is uiteraard een afweging van de uitvoeringspartner of deze dit kan uitvoeren en of dit ook past in de agenda van de partner. Daarnaast is het vaak nog essentiëler dat de provincie meedoet als strategisch partner, om aanjager te zijn en partijen te mobiliseren. We vragen de Provincie Gelderland dus niet alleen om financieel mee te doen, maar echt betrokken te zijn als strategisch partner.

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
The Economic Board en GMR zijn belangrijke dragende spelers in de regio. De GMR is daarmee een belangrijke en logische partner die door gezamenlijkheid impact maakt met regionale afspraken over ruimteverdeling, die gemeenten helpt met kennis en kunde in circulair opdrachtgeverschap, lobby en communicatie, en afstemming met overheidsagenda's (17 gemeenten, provincie, waterschappen). De GMR en The Economic Board zijn partners en bestuurlijk aan elkaar gekoppeld. The Economic Board kan met haar triple helix netwerk nieuwe ontwikkelingen signaleren en daarop adviseren. En ze kan bijdragen aan structuurversterking – dankzij inzet voor kennishubs, programma's en leerprojecten –, en aan consortiumvorming en cofinanciering, en kan inzetten op communicatie. De opgaven van The Economic Board en GMR raken elkaar op meerdere terreinen. De taakverdeling is grofweg dat The Economic Board oppakt wat triple helix moet worden georganiseerd. De GMR pakt zaken op die vooral betrekking hebben op de samenwerking met andere overheden zoals wetgeving, financiering en de ruimtelijke vraagstukken. Goede onderlinge afstemming en samenwerking is daarbij essentieel. Bij boardleden bestaat de behoefte meer te adviseren op strategische vraagstukken die bij GMR liggen. Dit biedt kansen voor de regio.

Interregionaal
We zien een toenemend belang van en enthousiasme tot samenwerking met andere regio's. Dat zijn bijvoorbeeld direct aanpalende regio's, zoals bij Foodvalley en Fruitdelta voor cross-overs tussen Health en Food. Maar het zijn ook 'assen' van regio's die krachten bundelen op specifieke thema's. Zoals de as Eindhoven-Arnhem-Nijmegen-Twente voor semicon. Deze samenwerkingen willen we nog verder intensiveren. Zoals bijvoorbeeld via onze Human Capital Agenda voor semicon, waarmee we ook talent voor Brainport Eindhoven opleiden.

Internationaal
Onze ervaringen met internationale samenwerking – zoals een gezamenlijke reis met Duitsland naar Marokko – nodigen uit tot meer. Er zijn over de grenzen best practices in vergelijkbare regio's, waar we van kunnen leren voor bijvoorbeeld energietransitie en gezondheidszorg. En er zijn internationale partners met wie we onze innovatiekracht nog verder kunnen versterken. Vooral op het gebied van Energy en Health liggen er kansen voor Europese partnerships. Voor internationale samenwerking zijn er via Interreg en de EU extra financieringsmogelijkheden.

Focusprogramma 2026-2030

Regio Deal Gezonde groene groei
De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en de provincie Gelderland werken samen aan de Regio Deal Gezonde groene groei voor Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Hiermee zorgen we voor de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van kwaliteit van leven, wonen en werken en leefomgeving van inwoners en ondernemers (brede welvaart) in onze regio. Met een totale investering van de gezamenlijke triple helix voor de komende jaren van meer dan € 40 miljoen gaat dit voor veel positieve impact in onze regio zorgen.

Bijlage 1

De rol van The Economic Board in de regio Arnhem-Nijmegen

The Economic Board speelt een essentiële rol in het versterken van de economische en maatschappelijke positie van de regio Arnhem-Nijmegen. Wij stimuleren duurzame economische groei en brede welvaart door ondernemers, kennisinstellingen en overheden te verbinden. Met een scherpe focus op de strategische sectoren Energy, Health en High Tech, versterken we samen de economie van morgen. In 2024 is er door een afvaardiging van boardleden gewerkt aan een verdere verdieping en aanscherping van de rol van The Economic Board welke eind 2024 door de Board is vastgesteld. Hierbij is het regionale ecosysteem als startpunt genomen en vervolgens gekeken naar de rol die The Economic Board hierin kan en wil vervullen en de rolverdeling tussen de Boardleden, het projectbureau en het ecosysteem.

1. Sterke samenwerking voor economische ontwikkeling en brede welvaart
The Economic Board fungeert als een verbindende schakel binnen het regionale ecosysteem. Met een krachtig netwerk van ondernemers, kennisinstellingen en overheden werken wij samen aan het verbeteren van de brede welvaart.

2. Leiderschap in economische strategie
Wij geloven in de kracht van samenwerking en nemen een leidende rol bij het bepalen van de strategische economische agenda voor Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Zo leggen wij samen met onze partners het fundament voor een toekomstbestendige samenleving.

3. Strategische agenda en economische ontwikkeling
Onze strategische agenda is breed opgezet en gedurfd, met een focus op de clusters Energy, Health, en HighTech. Deze sectoren zijn niet alleen essentieel voor economische groei, maar ook voor onze toekomst en het creëren van een duurzame en inclusieve maatschappij.

4. Identificeren en organiseren van relevante thema's
Wij identificeren en organiseren de voor onze strategie relevante thema's en randvoorwaarden, zoals kunstmatige intelligentie, arbeidsmarktontwikkeling en slimme duurzaamheid. Hierbij zoeken we proactief samenwerking met partners, zowel binnen als buiten onze regio, om verbindingen te realiseren die onze impact vergroten.

5. Van kansen naar concrete projecten
The Economic Board signaleert niet alleen kansen en uitdagingen. Wij ontwikkelen proactief plannen, stimuleren en verbinden initiatieven en maken met onze partners de vertaalslag naar concrete programma's en projecten. Waar er geen duidelijke eigenaar is, nemen wij de regie om projecten op gang te helpen, totdat deze door andere organisaties kunnen worden overgenomen.

6. Regie bij acute kansen en uitdagingen
In situaties waarin zich urgente kansen of uitdagingen voordoen binnen de strategische agenda, neemt The Economic Board proactief de regie om samen met triple helix-partners te werken aan oplossingen.

7. Oplossen van knelpunten en stimuleren van voortgang
Wanneer projecten of programma's niet naar verwachting verlopen, treedt de Board op als katalysator om barrières te doorbreken en de voortgang te versnellen. Dankzij haar uitgebreide netwerk kan de Board snel schakelen en de juiste partijen bij elkaar brengen.

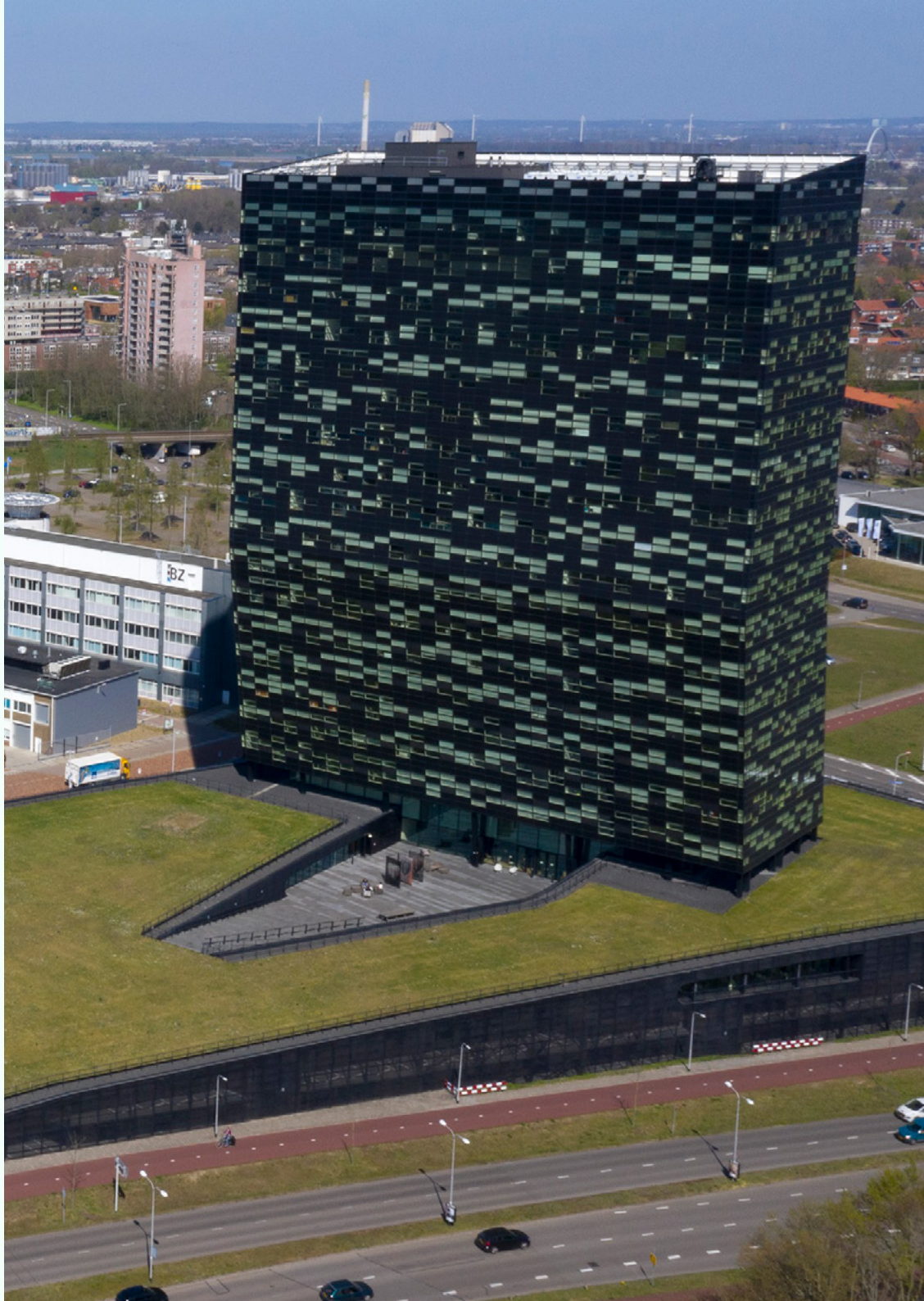
8. Positionering en lobby voor de regio
Naast economische ontwikkeling speelt de Board een actieve rol in de regionale lobbyagenda en de positionering van het merk Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen. Door de regionale identiteit te versterken en optimaal te benutten, in samenhang met andere initiatieven, zorgen wij voor een betere nationale en internationale zichtbaarheid van de regio.

9. Monitoring en evaluatie van initiatieven
Samen met onze partners organiseren en monitoren wij onze initiatieven, programma's en projecten zorgvuldig om een succesvolle en impactvolle uitvoering door onze partners te borgen.

10. Duurzame impact op Brede Welvaart
Door haar strategische aanpak en actieve rol in samenwerking, innovatie en lobby draagt The Economic Board bij aan een duurzame en positieve impact op de brede welvaart in de regio Arnhem-Nijmegen.

In de volgende figuren (zie pagina 40 en 41) wordt een visueel overzicht gegeven van de uitkomsten van de gesprekken met de triple helix-bestuurders. Hierin komen dilemma's aan bod zoals: Waar is The Economic Board van en waarvan niet? Wat betekent de 'E' van Economie in The Economic Board? Welke rollen zijn er voor The Economic Board binnen verschillende programma's? Waar begint The Economic Board en waar houdt The Economic Board op?

De figuren tonen in schematische vorm de gemaakte keuzes met betrekking tot deze dilemma's. De blauw gemarkeerde keuzes geven aan waar The Economic Board zich, samen met partners, voor gaat inzetten.

The Economic Board – Why en How

Why	Keuzes per onderwerp			
Brede welvaart	Verbeteren van de brede welvaart is leidend in alles wat we doen.	Verbeteren brede welvaart is secundair doel.	Wij verbeteren brede welvaart maar dit is geen doel op zich.	
Economie	De economie, strategische agenda en prioriteiten zijn leidend in alles wat we doen.	Wij als triple helix afvaardiging bepalen de strategische economische agenda en prioriteiten voor onze regio.	Wij versterken met onze programma's en projecten de economie in onze regio, nu en naar toekomst.	Wij initiëren en werken aan programma's en projecten waar we economie van kunnen maken.
Efficiëntie en excellentie	Onze hoogste prioriteit is het bouwen en hoeden van een goed functionerend triple helix ecosysteem.	Een van onze prioriteiten is het hoeden van een goed functionerend triple helix ecosysteem. Wij werken - gevraagd en ongevraagd - voortdurend aan verbeteren samenwerking.	Wij zijn het oliemannetje, strijken alle plooien glad en zijn in principe de 'go to person' wanneer niet direkt duidelijk is binnen triple helix wie het op moet pakken.	
Horizon	20 jaar.	10 jaar.	5 jaar.	1 jaar.

How	Keuzes per onderwerp			
Topclusters	Onze strategische agenda en prioriteiten zijn breed opgezet. Speciale focus op topclusters Energy, Health, High Tech waar van oudsher onze kracht ligt.	Wij definiëren strategie, agenda en prioriteiten voor onze regio op de topclusters en geven deze als opdracht aan uitvoeringspartners.	Wij bespreken strategische en jaarplannen van uitvoeringspartners op de topclusters en stellen deze vervolgens als triple helix vast.	Wij ondersteunen uitvoeringspartners en overige stakeholders op onze topclusters, participeren, scheppen randvoorwaarden, nemen hindernissen weg.
Thema's	In onze strategische agenda stellen wij prioriteiten op onze topclusters en relevante en goedgekeurde thema's als AI, slimme duurzaamheid en HCA.	Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om voor onze strategie relevante thema's zoals AI en slimme duurzaamheid te organiseren en waar mogelijk te beleggen.	Wij agenderen relevante thema's en randvoorwaarden zoals AI en duurzaamheid waar nodig met position papers.	Onze focus ligt op de topclusters en overige thema's beleggen wij in principe elders.

The Economic Board – What

What	Keuzes per onderwerp			
Acute triple helix kansen en uitdagingen	Dit is structureel onderdeel van onze scope. Wij hebben team van programma en project managers aan ons verbonden verantwoordelijk voor initiatie en uitvoering.	Wij maken proactief plannen en zijn geëquipeerd om acute events snel te tackelen en met klein triple helix team snel regie te pakken inclusief eerste fase van executie, waarna verantwoordelijkheden overgedragen worden aan organisaties.	Wij brengen zo snel mogelijk relevante partijen bij elkaar om tot initiatie gezamenlijk plan te komen.	Wij signaleren en agenderen.
Triple helix initiatieven en programma's	Regie functie is verantwoordelijkheid TEB. Wij hebben regisseurs in dienst die grotere programma's en projecten opstarten en executeren in samenwerking met partners.	Wij definiëren initiatieven en vertalen deze naar concrete programma's en projecten. Wanneer geen duidelijke eigenaar dan pakken wij tevens regie voor eerste fase totdat wij deze kunnen overdragen.	Wij brengen mensen samen rondom nieuwe initiatieven en acteren als verbinder en aanjager. In programma's acteren wij vooral als critical friend en verbinder.	
Escalaties en interventies	Dit is structureel onderdeel van onze scope. Wij hebben troubleshooters in team die we kunnen inzetten waar nodig.	Waar programma's en projecten met triple helix relevantie in regio niet lekker lopen of onvoldoende voortgang maken stappen wij in om (met behulp van netwerk) belemmeringen weg te nemen.	Wij kunnen worden ingeschakeld als er hulp nodig is om zaken vlot te trekken.	
(Inter)nationale profilering en lobby	Een van onze prioriteiten. Wij bepalen als triple helix vertegenwoordiging de gezamenlijke regionale lobbyagenda en pakken hierin gezamenlijk een actieve rol, ook in uitvoering. Wij hebben aantal lobbyisten nauw aan ons verbonden. Wij zijn hoeder van het regionale merk Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen.	Wij zijn mede opsteller van de gezamenlijke regionale lobbyagenda en pakken hierin gezamenlijk een actieve rol, ook in uitvoering. Wij zijn hoeder van het regionale merk Lifeport Regio Arnhem Nijmegen om te zorgen dat dit optimaal gepositioneerd en gebruikt wordt in samenhang met andere merken.	Wij ondersteunen profilering en lobby door actief bij te dragen aan lobby agenda en actief te participeren in de verschillende profileringen en lobby's.	Wij faciliteren profilering en lobby door informatie te verschaffen en aan te sluiten bij meetings.
Uitvoering en impact	Uitvoering en impact zijn key en wij organiseren ons hier structureel voor binnen ons projectbureau.	Goede impactvolle uitvoering nemen wij nadrukkelijk mee in onze programma's en projecten en organiseren wij, waar nodig door kortstondige ondersteuning met ons team.	Wij voelen ons verantwoordelijk voor uitvoering en sturen daarom nadrukkelijk op impactvolle uitvoering bij onze partners.	Wij zijn niet van de uitvoering en beleggen alles bij anderen.

Bijlage 2

Managementsamenvatting: Strategisch Plan 2026-2030 The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

De regio Arnhem-Nijmegen heeft een sterke positie op het gebied van Energy, Health en High Tech. Desondanks blijft de economische groei achter bij vergelijkbare stedelijke regio's. Dit strategisch plan voor 2026-2030 richt zich op samenwerking tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en overheid om innovatie, talentontwikkeling en economische groei te bevorderen. The Economic Board wil met deze triple helix-aanpak de potentie van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen beter benutten en de brede welvaart vergroten.

Meerwaarde voor ondernemers
Voor ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen biedt The Economic Board belangrijke voordelen op het gebied van innovatie, talentontwikkeling en samenwerking met onderwijs- en kennisinstellingen en overheden.

Stimulering en ondersteuning van mkb en startups
Het mkb, inclusief startups en scale-ups, is cruciaal voor de innovatiekracht van de regio. The Economic Board werkt aan betere verbindingen tussen mkb en de triple helix (samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid). De komende jaren zetten we verder in op een betere aansluiting met mkb ondernemers door een actieplan mkb dienstverlening. Dit omvat o.a:

- Betere toegang tot financiering en subsidies: Via initiatieven zoals de Energy Investor Day, financieringskalenders, Regio Deal en subsidies van het Rijk en Brussel.
- Ondersteuning bij digitalisering en AI: Samenwerking met partners zoals VNO-NCW en de Kamer van Koophandel om bedrijven te helpen bij digitale transformatie.
- Kennisdeling via bedrijventerreinen en netwerken: Gericht op verduurzaming, innovatie en internationale groeikansen.

Innovatie en technologieontwikkeling
Vanuit de drie clusters – Energy, Health en High Tech – komen technologieontwikkeling in samenwerking met kennisinstellingen die we willen inzetten voor onze ondernemers, zodat onze ondernemers kunnen profiteren van deze transities.

The Economic Board speelt een cruciale rol in het versnellen van transities in zorg en energie door o.a. aandacht te vragen voor AI en subsidies te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn samenwerkingen met Radboud Universiteit en Radboudumc voor kankeronderzoek, en de samenwerking van Alliander met Radboud Universiteit en HAN University of Applied Sciences dragen bij aan oplossingen voor de netcongestie Daarnaast is waterstof een sleutel in de energietransitie, met een belangrijke lobby voor hergebruik van de gasleiding Groningen-Maastricht. Zonder inzet van The Economic Board worden subsidies gemist en vertragen transities, met grote gevolgen voor innovatie en economie. Een sterke economie is essentieel voor banen, innovatie en maatschappelijke vooruitgang.

Meerwaarde voor onderwijs
Voor onderwijs- en kennisinstellingen in de regio Arnhem-Nijmegen biedt The Economic Board belangrijke voordelen op het gebied van talentontwikkeling, innovatie en samenwerking met bedrijven en overheden.

Talentontwikkeling en aansluiting op de arbeidsmarkt
De regio kampt met een tekort aan gekwalificeerd personeel, vooral in de sectoren techniek en zorg. The Economic Board werkt aan een structurele aanpak voor het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent via:

- Het Microchip-Talentplan: Gericht op het opleiden van specialisten voor de groeiende semicon-sector.

- Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en skillsontwikkeling: Door samenwerking met bedrijven en overheden kunnen onderwijsinstellingen flexibele leertrajecten en bijscholing aanbieden, passend bij de veranderende arbeidsmarkt. Maatwerkprogramma's voor bij- en omscholing in samenwerking met hogescholen, universiteiten én bedrijven.
- Aantrekken en behouden van talent in de regio: Regio aantrekkelijker maken voor studenten en professionals.
- Internationale samenwerking: Aantrekken en behouden van internationaal talent via stageprogramma's en gezamenlijke onderzoeksprojecten.
- Integratie van duurzaamheid en digitalisering in het onderwijs Onderwijsinstellingen spelen een cruciale rol in het voorbereiden van studenten op de toekomst. The Economic Board stimuleert samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven om curricula te verrijken met thema's als circulaire economie, AI en duurzame technologieën.

Het Human Capital Akkoord (HCA), met meer dan 40 partners uit het bedrijfsleven en kennisingstellingen onder regie van The Economic Board, pakt het arbeidstekort aan. Programma's zoals Lifeport Chiptech Campus en het Versterkingsplan Microchip Talent zijn voorbeelden van strategische programma's die hier uit voortkomen. Hetzelfde wordt gerealiseerd voor de Energy en Health clusters. De focus ligt op: 1) Leven Lang Ontwikkelen voor 10.000 medewerkers in techniek en digitalisering, 2) Aantrekken en behouden van 40.000 jongeren en jongvolwassenen, 3) Activeren van 1.000 werkzoekenden. De waarde voor deze HCA programma's is ingeschat op 400 miljoen euro voor de komende tien jaar.

Meerwaarde voor overheid

Voor gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen biedt The Economic Board een strategische kans om economische ontwikkeling te stimuleren, innovatie te versnellen en een bijdrage te leveren voor de versterking van de brede welvaart voor haar inwoners.
Dit omdat:

- The Economic Board draagt bij aan de oplossingen voor de maatschappelijke vraagstukken waar we als regio, én in heel Nederland, voor staan. The Economic Board is een belangrijke motor voor regionale samenwerking, voor behoud én voor toekomstbestendige groei
- Internationale concurrentiepositie versterken: The Economic Board investeert strategisch in samenwerking binnen de triple helix (onderwijs, overheid en bedrijfsleven) om Lifeport Regio Arnhem Nijmegen te positioneren als een toonaangevende, innovatieve topregio
- Krachtige lobby voor nationale en Europese investeringen: Actieve belangenbehartiging richting provincie, Rijk en EU om substantiële subsidies en financieringen aan te trekken voor behoud van bedrijvigheid en innovatie.
- Versterking regionale economie: Focus op de kernsectoren Energy, Health en High Tech, waarbij innovatie en ondernemerschap de regionale economie versterken.
- Duurzame en slimme infrastructuur: Samen met overheden en bedrijven investeren in innovatieve energieoplossingen en circulaire bouw, waardoor de regio toekomstbestendig en klimaatneutraal wordt.
- Arbeidsmarkt in balans brengen: De krapte op de arbeidsmarkt vraagt om een gecoördineerde aanpak. The Economic Board voert regio op de uitvoering van het Human Capital Akkoord, gericht op een verbeterde aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en een Inclusieve arbeidsmarkt: Door talentontwikkeling, Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en gerichte bijscholing wordt het regionale arbeidsaanbod beter afgestemd op de vraag vanuit het bedrijfsleven.
- Versnelling van innovatie en digitalisering: Stimuleren van startups en scale-ups door toegang tot financiering, netwerken en kennis, wat leidt tot een dynamisch en concurrerend ondernemersklimaat.

The Economic Board adviseert gemeenten en bedrijven over macro- en regionale economische ontwikkelingen, met focus op de ontwikkeling van bedrijfsterreinen (bijv. semicon of energy clusters). Dit helpt maakbedrijven zich te positioneren en ondersteunt gemeenten bij beleidskeuzes. In tegenstelling tot dure adviesrapporten biedt The Economic Board haar expertise en netwerk aan waardoor de kosten voor een groot gedeelte gedekt uit de basisfinanciering waardoor de kosten een veelvoud minder zijn.

Bijlage 3

Gebruikte bronnen

Voor de totstandkoming van deze strategische visie zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Eindrapport kwalitatief evaluatieonderzoek The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
- Eerst de bruggenhoofden, dan de brug; Brede welvaart en economie in Lifeport – Rabobank 2024
- Samen bouwen aan een economisch sterk Lifeport – Rabobank 2022
- Verkenning eindversie Economic Boards
- Draghi's report on EU competitiveness: Five key takeaways | Euronews
- Regionale Agenda 2025-2028 GMR
- Ruimte voor Economie - provincie Gelderland
- Adviesrapport: Regio Arnhem—Nijmegen Europese Hotspot Energy
- Propositie Lifeport Regio Arnhem Nijmegen Nationaal Versterkingsplan Semicon
- Nationale technologie strategie
- GMR monitor 2022-2023
- Economische ontwikkelingen komende 6-10 jaar regio Arnhem-Nijmegen
- Rapport Dienstbare Dienstverlening van Nederlands Comité voor Ondernemerschap
- Rapport Elke Regio Telt
- Actieplan MKB Dienstverlening

Colofon:
The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
theecononomicboard.com

Redactie: The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen en JCM Context
Ontwerp: Harm van der Burgt
Fotografie: Radboud Universiteit, Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen, Alliander, DAR, AVISI, Michèle Giebing, Luuk van der Lee, Radboudumc en The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

The Economic Board
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 85 040 9980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl